

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVĪZE** UN **LATVIJA**

2018. gada 24. – 30. marts

Nr. 11 (1525)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

“Tā būs mums alga salda Par to, ko atdevām”

Rainis, no dzejoļa “Mums visiem vienas sāpes”

Šā gada 17. martā pie Īles nacionālo partizānu bunkura norisinājās 1949. gada 17. marta kaujas rekonstrukcija un piemiņas brīdis. Baltijas valstīs lielāko bunkuru 1948. gadā Īles mežos izbūvēja apvienotās latviešu – lietuviešu grupas partizāni, lai turpinātu cīnīties pret padomju varu. 27 cilvēku lielo grupu vadīja gados jaunais komandieris Kārlis Krauja (īstajā vārdā Visvaldis Brizga). 1949. gada 17. martā 24 partizāni, kas tobrīd atradās bunkurā, izcīnīja savu pēdējo kauju pret 760 vīru lielo Valsts drošības ministrijas jeb čekas karaspēku. Bojā gāja 15 partizāni, deviņi tika sagūstīti un kopā ar atbalstītājiem izsūtīti uz Sibīriju // Foto: Dzintra Geka

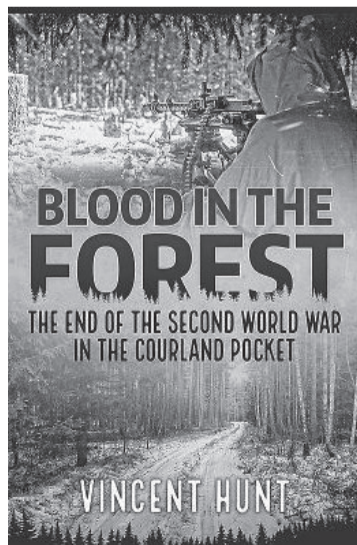
Pieminot kritušos un vēl dzīvos leģionārus, 16. martā cilvēki pulcējās Lestenes Brāļu kapos, kur ar svinīgu ceremoniju un koncertu Lestenes baznīcā atzīmēja Latviešu Leģiona dienu, kas diemžēl tikai vienu gadu sabija Latvijas piemiņu dienu kalendārā. Kā ik gadu Lestē ieradās un uzrunu teica Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, kā arī jaunievēlētais Daugavas Vanagu priekšnieks Gunārs Spodris (*attēlā*).

Kurzemes katls britu autora acīm

DAVID CLARKE

12. martā Latvijas vēstniecības zālē Londonā notika Britu-latviešu biedrības rīkotā tikšanās ar grāmatas “Asinis mežā” (*Blood in the Forest*) autoru, žurnālistu Vinsentu Hantu, kuŗš stāstīja par intervijām ar 1944. gada Kurzemes katla kaujas pārdzīvojušajiem. Daudzi no viņiem jau ir devušies viņšaulē. Vinsents Hants iespaidīgi apraksta Kurzemes kauju vietas un tajās atrastās ložu sacaurumotās aizsargķiveres, kas vairāk atgādinājušas sietus, kā arī cīņu vietās joprojām atrodamās lādiņu šķembas un no jauna uzietus bojāgājušo apbedījumus.

Grāmatas izdošanas mērķis ir plašāk iepazīstināt ar Kurzemes katla notikumiem ārpus Latvijas dzīvojošo auditoriju. Turklāt šajā angļu valodas izdevumā pirmo reizi ir apkopotas aculiecinieku intervijas un secīgi sakārtotas, dodot lasītājam pašam iespēju sekot

līdzī autoru piedzīvotajam un dzirdētajam.

Nākamais Britu-latviešu biedrības sarīkojums būs tikšanās ar Latvijā dzīvojošo britu žurnālistu Maiku Koljēru (*Mike Collier*).

Vinsents Hants (*Vince Hunt*), Aivars Sinka, David Clarke un Stephen Nash, Lielbritānijas vēstnieks Latvijā no 1999. – 2002. gadam

Latvieši
Norvēģijā
2. lpp.

Latviešu
leģiona diena
Rīgā
3. lpp.

Degpunktā –
KRIEVIJA.
Franka
Gordona un
Kārļa Streipa
komentāri
5. lpp.

Sveicam
mūsu autori
Lāsmu
Gaitnieci!
6. lpp.

Vai uzbrukums
demokratijai?
7. lpp.

3x3
Krāslavā
9. lpp.

9 770934 67501 8

11

LIGITA DAMBERGA,
VELGA ZĒGNĒRE

Servisa suņu biedrība TEO-DORS pateicas visiem ziedotājiem un atbalstītājiem, ikvienam, kas ar ziedojumiem un labiem vārdiem ir palīdzējis, lai biedrība varētu iegādāties topošo suni-pavadoni Serenu, viņu apmācīt un nodot neredzīgajam Aleksejam Volkovam. Ienākošie ziedojumi ap 2 000 eiro ir viena daļa no tā cik izmaksā suns-pavadonis (10 000 eiro). Arī Serena vēlas pateikties un to var apskatīt īsā video ierakstā mūsu mājaslapā:

www.teodors.org/jaunumi.

Kopš Ziemsvētkiem Serena dzīvo pie sava jaunā saimnieka Alekseja, iespējams, šis atkal būs viens veiksmes stāsts. Sākotnēji abu tuvināšanās bija atturīga, jo Aleksejs vēl aizvien nespēja aizmirst savu iepriekšējo suni-pavadoni Teodoru. Aleksejs bija nolēmis, ka vairs nekad neņems suni, pārāk sāpīgas bija viņa atmiņas par aizgājušo draugu-brāli Teodoru.

Tiekoties ar Alekseju, Serena dažādi centās izpatikt, rādīja visas savas prasmes un ļoti uzmanīja katru Alekseja soli. Serenas mīlestība un uzticība ir uzvarējusi, un nu jau mēs varam droši teikt, ka viņi viens otru ir atraduši. Serena ir čakla skolniece, teicami apgūvusi suņu-pavadoņu prasmes, tās vēl mazliet pieslīpējot un nostiprinot. Pastiprināti būs jāatjauno, jāpatrenē vēl pamatpaklausība, jo Aleksejs bieži ir pārāk mīļš. Bet brīvajos brīžos Serena

var ļauties Alekseja lutināšanai. Abi tagad cītīgi kopā ar treneri Zaigu Kļaviņu mācās eksāmenam, kas ir paredzēts jau drīz. Pats Aleksejs ir ļoti darbīgs un zinātkārs saimnieks, viņš allaž alkst uz zināt un iemācīties ko jaunu, bieži

viesojas skolās un citās vietās, stāstīdams par savu ikdienu un to, kādas priekšrocības ir, dzīvojot kopā ar suni-pavadoni. Viņš bieži iedrošina tos, kuņģi vēl šaubās.

Serena ir biedrības astotais suns-pavadonis, kas tiek nodots

kādam Latvijas neredzīgajam. Ar katru nākamo suni aug mūsu prasme un pieredze vairāk sarežģēt suņa un saimnieka atbilstību un vajadzības, spēja novērtēt suņa piemērotību. Bieži cilvēki kļūdaini domā, ka par suni-pavadoni var kļūt jebkurš suns, bet tā nebūt nav. Sunim ir jābūt ne tikai fiziski veselam, ar labu nervu sistēmu, bet arī ar gribu strādāt, būt zinātkāram un paklausīgam. Atlase ir ļoti sarežģīta, un reizēm jau pilnīgi apmācīts suns viena vai cita iemesla pēc izrādās nederīgs darbam ar neredzīgajiem. Tādēļ mēs priecājamies par katru suni, kuņģi iespējams nodot kādam neredzīgajam, tas atkal kļūs kāda acis, draugs un pavadonis un kādam pasauli padarīs pieejamāku un dienu krāsaināku!

Paldies jums, mūsu atbalstītāji, paldies, ka esat mums uzticējušies!

HARIJS VALDMANIS

Rosīgas dienas Oslo latviešu saimei

10. marta pēcpusdienā Oslo latviešu teātris O'LATTE acināja uz F. Arnolda un E. Bacha komēdijas/farsa "Traks numurs" izrādi Oslo piepilsētas Lillestrøm ģimnazijas aulā. Publika nāca kā jūra, un rīkotājiem bija pirmai rindai priekšā vēl jāliek viena krēslu rinda. Tā iznāca, ka tie pēdējie bija tie pirmie...

Izrāde bija varena, ik brīdi kaut kas notika – kustības, sarunas, pārsteigumi. Pensionētā pulkveža Teodora Timuškas lomā gan režisore bija "pāršāvusi par stripu" – 30. gados Latvijas virsnieki tā neuzvedās, kā lomā tēlots. Prūšu soli, ko lietoja Hitlera armija un ko no saviem kādreizējiem sabiedrotajiem, vēlākajiem ienaidniekiem, pārņēma Sarkanā armija un no kuņģa diemžēl nav atbrīvojušies tagadējā Latvijas armija. (Sirds sāp, skatoties sardzes maiņu pie Brīvības pieminekļa, – kā kaņavīri nedabīgi staipa kājas. Trīsdesmito gadu Rīgā mēs to nepazinām.) Atļaujot uzskatīt, ka šāda lomas interpretācija ir apvainojums toreizējās Latvijas armijas virsniekiem. Tā nedrīkst darīt! Citādi, kā jau rakstīju, izrāde bija lieliska, un publika beigās visus aktierus un citus darītājus sveica ar vareniem, ilgstošiem aplausiem un ziedu veltēm. Paldies izrādes režisorei Ievai Melbārdei un aktieriem, gaidīsim nākamā izrādi. Maza piezīme par valodu: biļetē rakstīts: "teātris prezentē". Parasti jau saka "teātra izrāde" jeb "uzvedums". Programā ir teiciens: mūzikālais noformējums. Vai latviskāk nebūtu – "mūzikālā apdare". Man vārds *noformējums* liekas pārmanotots no padomju laikiem. Un vēl – domāju, ka programā būs īss saturs atstāstījums, bet nebija. Tā arī īsti nesapratu, kurš bija tēvs tam "jaunatrastam" dēlam, bet tas jau šādās lugās nav svarīgākais. Savukārt 12. marta pievakarē Latviešu biedrība Norvēģijā – Oslo acināja biedrus un visus,

kuņģiem interesē latviešu aktivitātes, uz gadskārtējo kopsapulci Latvijas vēstniecības telpās. Nebija gan tāda piekrišana kā teātra izrādei – kopsapulcē bija tikai astoņi biedri un viens interesents, kuņģis vēlējas kļūt par biedrības biedru.

Kopsapulci vadīja valdes priekšsēdis Ilvars Rāgs, protokolēja Ieva Halvorsen.

Aizvadītajā gadā notikušas četras valdes sēdes un viena kopsapulce. Ziemas sezonā sadarbībā ar biedrību reizi nedēļā bija slēpošanas tehnikas pamatu apmācība Holmenkollenas biatlona trasē, kā arī reizi nedēļā basketbola treniņi zālē. 23. jūnijā, Līgo vakarā, notika sarīkojums laukos, *Enebakk*. Laika apstākļi bija labvēlīgi, tāpēc sapulcējās vairāk nekā 100 dalībnieku. Oslo latviešu teātris uzveda "Skroderdienas Silmačos". "Ziemeļmeita" dejoja un acināja visus dejot līdzī.

13. oktobrī Latvijas Simtgades karogs savā pasaules ceļā no Dānijas ieradās Oslo, un Latvijas vēstniecībā šejienes latviešu kopiena to godināja ar sarīkojumu Ievas Melbārdes vadībā.

10. novembrī biedrība sadarbībā ar vēstniecību acināja uz Lāčplēšu dienas sarīkojumu. Piedalījās Oslo latviešu teātris O'LATTE un Norvēģijas latviešu koris "Laipa". Viešņa no Latvijas – Jolanta

Āboltiņa stāstīja atmiņas "Latvijas vēsture viena cilvēka acīm". Nobeigumā vēstniecības pagalmā ar svecītēm tika veidots Latvijas siluets.

18. novembrī – Latvijas Valsts svētku sarīkojums ar Latvijas vēstnieces Judītes Dobeles uzrunu. Sarīkojumu kuplināja Kastaņa skoliņas bērni, Norvēģijas latviešu koris "Laipa", Oslo latviešu teātris O'LATTE, deju grupas "Ziemeļmeita" un "Ozoliņš". Ballē par mūziku gādāja viesi no Latvijas – grupa *Credo*.

8. decembrī Kastaņa skoliņa sadarbībā ar biedrību vēstniecības telpās acināja uz Ziemsvētku ieskaņas koncertu. Viesi no Latvijas – aktrise un dzejniece Dina Kristīne Bitēna un komponists Atvars Sirmāis dziedāja un lasīja dzejas.

9. decembrī Kastaņa skoliņa sadarbībā ar biedrību Margaretas baznīcā (*Margareta kirke*) acināja uz uzvedumu "Čučumuižas Ziemsvētku pasaka". Kastaņa skoliņa darbojas ziemas-pavasara un rudens sezonās. Notikušas 18 skolas dienas, piedalās apmēram 35 bērni.

Pārskata beigās priekšsēdis pateicās visiem, kuņģi jel kādā veidā ir piedalījušies un atbalstījuši biedrības darbu.

Kasieris nolasīja kases pārskatu. Revizors savā ziņojumā ap-

stiprināja, ka viss saskan ar lēmumiem un dokumentiem, un kopsapulce pieņēma darbības un kases pārskatus.

Pagājušajā gadā valdi ievēlēja uz diviem gadiem. Tagad personīgu apstākļu dēļ no valdes aiziet kasieris Kārlis Valdmānis un valdes locekle Karina Cirse Kļaviņa. Valde darbu turpinās četru locekļu sastāvā, sekretārei Ievai Halvorsen uzņemoties arī kasieres amatu. Lai veicas!

Ar K. Valdmāņa aiziešanu biedrībā beidzas trimdnieku – veclatviešu laiks. Tagad visa valde ir "jaunlatvieši", un tā jau tam jābūt. Mūs, veclatviešus, var uz pirkstiem saskaitīt, un no tiem

vēl ir vairāki, kuņģi veselības jeb, pareizāk sakot, neveselības dēļ nevar būt aktīvi. Jauniem jārūpējas par nākotni.

Sogad biedrība, kā ik gadu, rīkos Līgo svētkus, Lāčplēšu dienas sarīkojumu un iespēju robežās varbūt vēl kādu sarīkojumu. Latvijas valsts Simtgades sarīkojumu šogad rīko Kultūras biedrība *Norge-Latvija*.

Biedrībā gadu mijā skaitījās 75 biedri, bet tikai 45 bija samaksājuši biedra naudu par aizvadīto gadu. Lūgums valdi "izvētīt" biedru sarakstus, lai būtu pareizs aktīvo biedru skaits.

Vēlu valdei rosīgu gadu, tautas drauvā strādājot!

Norvēģijas latviešu koris "Laipa"

Ziedojumi laikrakstam – 2018. gada janvārī un februārī

A. Dumpis, Bradfordā; V. M. Bull, Danmorā; E. un A. Novadnieks, Bradfordā; K. E. Dīriķis, Mančesterā; U. Reveliņš (DVF); V. Bryden, Keiteramā; A. Apinis, Bradfordā; Z. un I. Āboliņš, Straumēnos; I. Roziņa, Kentā; R. Bonnere, Straumēnos; V. Vasiļevska, Straumēnos; J. Trēde, Raundsā; R. Foreman, Chandlers Fordā; I. Auziņa-Smita, Lafborovā; Ilze Kuplens-Ewart, Zviedrijā

Brīvās Latvijas izdevēji, redaktore un Lielbritānijas administratore izsaka visiem ziedotājiem sirsnīgu pateicību mūsu laikraksta atbalstam.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Gājiena dalībniekiem bija daudz Latvijas un citu Baltijas valstu karogu, bet no vairākiem plakātiem tika sludināta vēsts: "Nē – nacistam, nē – komunistam, nē – okupācijas varām, jā – brīvai Latvijai!" Pēc policijas aplēsēm, gājienā devās aptuveni 1500 cilvēku, kurus pie Brīvības pieminekļa sagaidīja neliela cilvēku grupiņa Latvijas Krievu savienības līderes Tatjanas Ždanokas vadībā. Šajā cilvēku grupā atradās arī prokrieviskais aktīvis Vladimirs Buzajevs un sevi par antifašistu dēvējošais Josifs Korens.

Leģionāru gājiens

Vietām bija dzirdamas diskusijas par vēstures jautājumiem, bet vairāk starp "vienas noņemnes" pārstāvjiem. Sarīkojuma norises vietā bija ļoti daudz žurnālistu, policistu un gājiena rīkotāju nolīgās apsardzes firmas darbinieku.

Vienu no Ždanokas grupiņas cilvēkiem, kurš kļūst angļu valodā un nepakļāvās arī tiesībsargu prasībām, Valsts policijas darbinieki aizturēja. Piketētājs rokās turēja plakātu ar bildi, kurā bija redzams kadrs no kādas nacistiskās koncentrācijas noņemnes, un angļu valodā izsauca saukļus. Ždanokas vadītās grupas pārstāvji turēja plakātus ar uzrakstiem "Viņi kaņoja Ādolfa Hitlera pusē" dažādās valodās, izkliedza saukļus un iesaistījās vārdu apmaiņā ar gājiena dalībniekiem. Pie Brīvības pieminekļa bija redzams arī kāds vīrietis krekliņā ar uzrakstu "Krievu skolām būt!", kurš blāustījās "Hitlera cienītājiem kauns!", bet neviens viņam īpašu uzmanību nepievērsa.

Ārlietu ministrija sadarbojas ar ELA

Lai rosinātu piedalīties tikšanās diskusijās par latvietiabi aktuālām vērtībām un sasniegumiem un veicinātu ciešāku sadarbību un pozitīvu emociju kopību, Ārlietu ministrija sadarībā ar Eiropas Latviešu apvienību (ELA) aicina jauniešus arī šogad būt aktīviem un iesaistīties apvienības organizētajos sarīkojumos Eiropā. 9. martā noslēgtais Līdzdarbības līgums ar ELA paredz, ka apvienība 2018. gadā organizēs latviešu jauniešu sarīkojumus un aktivitātes Eiropā, lai stiprinātu piederības sajūtu Latvijai, ar īpašu uzsvāru uz jauniešu pašorganizēšanās, sabiedriskās līdzdalības un aktīva un veselīga dzīvesveida veicināšanu. Eiropas latviešu jauniešu aktivitātes norisināsies līdz 20. novembrim, un tās tiks organizētas Apvienotajā Karalistē, Īrijā, Norvēģijā, Vācijā un Zviedrijā. Sarīkojumos piedalīsies arī pārstāvji no Latvijas Republikas diplomātiskajām vai konsulārājām pārstāvniecībām attiecīgajā valstī. Sarīkojumu cikla

mērķis ir stiprināt diasporas jauniešu latvisko identitāti un saikni ar Latviju, tostarp veicinot viņu sabiedrisko un pilsonisko līdzdalību.

Latvijas un Apvienotās Karalistes eksperti diskutē par drošības izaicinājumiem

9. martā Ārlietu ministrijā norisinājās seminārs par infrastruktūras drošību. Seminārā piedalījās Latvijas un Apvienotās Karalistes eksperti, kā arī Latvijas uzņēmēji. Dalībnieki diskutēja par infrastruktūras aizsardzību un kibernetiskās drošības. Seminārā uzmanība tika pievērsta arī publiskās – privātās partnerības lomai sabiedrībai īpaši būtisku pakalpojumu nodrošināšanā.

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs (*attēlā*) uzsvēra Latvijas un Apvienotās Karalistes veiksmīgo sadarbību drošības jautājumos, kā arī norādīja uz kritiskās infrastruktūras aizsardzības un kibernetiskās drošības nozīmi. Valsts sekretārs aicināja turpināt attīstīt sadarbību ar privāto sektoru un veicināt sabiedrības izpratni par jaunajiem drošības izaicinājumiem. Infrastruktūras semināru organizēja Apvienotās Karalistes vēstniecība Latvijā sadarbībā ar Latvijas Ārlietu ministriju, un tajā piedalījās vairāk nekā 40 dalībnieku no Latvijas valsts institūcijām un privātā sektora.

Valsts sekretārs konsultācijās Tallinā par gaidāmo Baltijas valstu un ASV samitu

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs Tallinā politisko konsultāciju ietvaros tikās ar Igaunijas Ārlietu ministrijas ģenerālsēkretāru Raineru Saksu. Amatpersonas pārrunāja Latvijas un Igaunijas divpusējo sadarbību, reģionālos un drošības jautājumus, kā arī stratēģiskās komunikācijas tematiku.

Sarunā pastiprināta uzmanība veltīta gaidāmajai Baltijas valstu un ASV galotņu apspriedei (samtam), kas 3. aprīlī notiks Vašingtonā. Pildegovičs uzsvēra, ka īpašu nozīmīgumu tas iegūst šogad, svinot Baltijas valstu Simtgadi. Puses novērtēja ikgadējo abu valstu Ārlietu ministriju vadību neformālo semināru ar ārlietu ministru dalību, kas ir labs formāts viedokļu apmaiņai par aktuālajiem ārpolitikas un reģiona infrastruktūras jautājumiem. Par lielisku tradīciju kļuvusi arī abu Ārlietu ministriju Kopīgā Valodu balva, kurā šogad

pasniegs jau devīto reizi. Amatpersonas izteica gandarījumu par veiksmīgo sadarbību Latvijas vēstniecībās Baku un Kairā, kur tiek iznomātas telpas Igaunijas Ārlietu ministrijai diplomātisko un konsulāro darbību nodrošināšanai.

Izsludināts Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministriju Valodu balvas konkurss

Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministrijas izsludina pieteikšanos konkursā ikgadējai Latviešu un igauņu valodu populārizēšanas balvai (Valodu balva). Saskaņā ar nolikumu balvai var pieteikt daļlīteratūras vai dažādu jomu zinātniskā darba tulkojumus, pētījumus, kā arī latviešu valodas skolotājus Igaunijā un igauņu valodas skolotājus Latvijā par ieguldījumu valodu populārizēšanā 2017. gadā. Žūrijas lēmums par balvas ieguvēju tiks pieņemts 2018. gada pavasarī, bet balvas ieguvēju paziņos Latvijas un Igaunijas ārlietu ministri svinīgā ceremonijā Rīgā.

Valodu balvas mērķis ir abu valstu divpusējās sadarbības stiprināšana, lai veicinātu latviešu un igauņu valodas apguvi un izmantošanu, latviešu un igauņu, igauņu un latviešu tulkotāju aktivitāti daļlīteratūras, politisko, zinātnisko un citu tekstu tulkošanā un sekmētu latviešu un igauņu valodu pētnieku un valodas skolotāju ieguldījumu latviešu valodas populārizēšanā Igaunijā un igauņu valodas populārizēšanā Latvijā. Valodu balvas vērtība ir 3000 eiro, un tās fondu veido vienlīdzīgi Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministriju ieguldījumi. Konkursa žūrijā ir Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministriju pārstāvji, kā arī abu valstu literatūras un valodu eksperti.

Balva šogad tiks pasniegta jau devīto reizi. Iepriekšējos gados Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministriju balvu ir saņēmuši tulkotāji Maima Grīnberga 2009. un 2012. gadā, Guntars Godiņš 2010. un 2013. gadā, Kalevs Kalkuns (*Kalev Kalkun*) 2011. gadā, Marguss Konnula (*Margus Konnula*) ar pseidonīmu Contra 2014. gadā un Valts Ernštreits 2015. gadā. Balvu par ieguldījumu 2016. gadā saņēma Igaunijas dzejniece, literatūras pētniece un tulkotāja Līvija Vītola (*Livia Viitol*) par Astrīdas Ivaskas un Valentīna Jākobsa darbu tulkojumiem.

Baltijas valstu un Polijas lauksaimniecības ministri Rīgā

13. martā Zemkopības ministrijā Rīgā notika Latvijas, Igaunijas, Lietuvas un Polijas lauksaimniecības ministru tikšanās, lai diskutētu par ES Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) nākotni pēc 2020. gada, sevišķu uzmanību veltot nepieciešamībai izlīdzināt tiešos maksājumus. Sanāksmē piedalījās Igaunijas lauku attīstības ministrs Tarmo Tamms, Lietuvas lauksaimniecības ministrs Bronūs Markausks, Polijas lauksaimniecības un lauku attīstības ministrs Kšištofs Jurgels un Latvijas zemkopības ministrs Jānis Dūklavs. Baltijas valstu un Polijas lauksaimniecības ministru diskusija par KLP nākotni notika pēc zemkopības ministra Jāņa Dūklava ierosinājuma. Tikšanās laikā Latvijas,

SPILGTS CITĀTS

Kā Lietuva tiek galā ar čekas maisiem?

Uz Valsts Drošības komitejas (VDK) zinātniskās izpētes komisijas rīkoto konferenci bija uzaicināts arī Lietuvas Genocīda un pretošanās centra direktora vietnieks **Arūns Bubnis**. Viņš intervijā žurnālam **IR** pastāstīja, kā mūsu kaimiņvalstī risināties lustrācijas process.

Lustrācijas process, kurā izvērtēti dati par personu slepeno sadarbību ar bijušās Padomju Savienības spēcīgiem, faktiski beidzies jau 2012. gadā. Notika VDK slepeno darbinieku reģistrācija Lietuvas Valsts drošības departamentā. Tur viņu atzīšanās sadarbībā ar čekū un citi dokumenti glabājās līdz brīdim, kad tika nodoti Lietuvas Genocīda un pretošanās centram. Lustrācijā bijušajiem čekas darbiniekiem un ziņotājiem tika dota iespēja pieteikties drošības iestādēs, pretī saņemot valsts garantiju,

ka viņu vārdi 75 gadus netiks publicēti. Lustrācijas komisija joprojām "uz papīra" pastāv, taču pēdējos piecus gadus nav reāli darbojusies. Savukārt Lietuvas Genocīda un pretošanās centra uzdevumi ir plašāki – sabiedrībai skaidrot un pētīt dažādus VDK darbības aspektus, publicējot informāciju un dokumentus tīmeklī. Atšķirībā no Latvijas VDK dokumenti Lietuvā netika sadalīti pa dažādām institūcijām, bet palika vienkopus.

Centra tīmekļa vietnē ikviens var atrast 332 VDK rezerves virsnieku sarakstu. Publicēts VDK aģentu personas lietu reģistrācijas žurnāls ar 1670 uzvārdiem. Šajā žurnālā minētie 22 paši ilustrējas, un viņu uzvārdi tāpat netiek atklāti. Tieši pēdējo dokumentu publikācija pieprasīja vislielāko uzmanību, jo sarakstā bija vairāku sabiedrībā pazīstamu personu vārdi – populārais aktieris Donāts Baņonis, diriģents Saulus Sondeckis u. c. Baņona un Sondecka dēli solījuši centru iesūdzēt tiesā. "Paskatīsimies," saka Bubnis, "pagaidām tas nav noticis, bet mēs tam gatavojamies. Mums ir nedaudz vairāk dokumentu par šo cilvēku darbību, ne tikai šis aģentu reģistrācijas žurnāls."

Kā rīkoties Latvijā? Bubņa ieskatā sabiedrībai ir jāzina patiesība, tai ir tiesības saņemt informāciju par jebkuru jautājumu, ja vien tas neskart cilvēka dziļi privātus personiskās dzīves jautājumus. Aģentu narkotēkas publicēšana neradīs lielu ļaunumu – "jūs zināsit, kurš ir kurš". Lielai daļai sabiedrības vispār vairs nav intereses par čekas lietām, jo izaugusi jauna paaudze, kas nezina padomju laiku. Šie jautājumi vairāk skar vidējo un vecāko paaudzi. Tomēr jebkurā gadījumā, arī valsts drošības labad, labāka ir atklātība un skaidrība. Gadu no gada kļūst mazāk to cilvēku, kuri sadarbojušies ar VDK, taču gadus 10 – 20 šis jautājums vēl no valsts drošības viedokļa būs svarīgs.

Igaunijas, Lietuvas un Polijas lauksaimniecības ministri parakstīja kopīgu deklarāciju, paužot četru valstu viedokli par Eiropas Komisijas (EK) paziņojumu "Pārtikas un lauksaimniecības nākotne". EK 2017. gada nogalē publicēja paziņojumu "Pārtikas un lauksaimniecības nākotne", kurā definēja KLP prioritātes pēc 2020. gada.

"Čekas maisi" ir jāizvērtē un jāatver

Tā devītie "čekas maisi" ir jāatver, taču to nedrīkst darīt vienkāršoti, bez nopietna vēsturiskā konteksta izvērtējuma. Šis daudzkārt jau dzirdētais apgalvojums iekļauts arī Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) rīkotā konsilija slēdzienā. Par to vienojušies visi eksperti. Viņi secinājuši, ka pagātnes izvērtējumam jābūt stratēģiskā līmenī, ir jāvērtē sistēmas, nevis tikai individa atbildība. Ekspertu konsilijā piedalījās 11 LZA uzaicināti eksperti. Vērtējot tā saukto čekas maisu atvēršanas tēmu, konsilijā izvirzīja trīs meklējumu virzienus:

Vai sabiedrība vēlas atbilst pārdarījumu? Vai un kā sabiedrība vēlas pasargāt valsti no "čekas aģentiem"? Vai šis "čekas maisu" jautājums ir nozīmīgs jauniešiem?

Lai to skaidrotu, Latvijas Televīzija (LTV) uz ielas uzrunāja vairākus jauniešus. Natālija un Ludmila atzina, ka viņas nezina, kas ir "čekas maisi". Gatis atklāja, ka viņaprāt, ir svarīgi atvērt "čekas maisus", jo tas saistīts ar viņa senčiem un vēsturi. Bet Ādolfs atzina, ka viņš neinteresē šis jautājums un viņam ir vienalga, kas notiks ar VDK dokumentiem. Tieši jauniešu atbildes konsilijam trešo jautājumu ļāvušas atrisināt tikai daļēji, jo līdzīgi, kā LTV ielu intervijās, arī vairākas jauniešu organizācijas atteikušas piedalīties konsilijā, skaidrojot, ka šis jautājums uz viņiem neattiecas. Zinātņu akadēmijai tas bijis pārsteigums.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

3. martā 33 g. v. maskaviete Jūlija grasījās doties uz lidostu, jo Anglijā, Solsberijas katedrāles pavēni, viņu gaidīja tēvs – Sergejs Skripals, ko viņa ilgus gadus nebija redzējusi. Brīdī, kad Jūlija nebija mājās, “kāds” iekļuva viņas dzīvoklī, atvēra viņas ceļam sagatavoto koferi un piesūcināja ar nervu paralīzes vielu “Novičok” viņas drēbes, kosmētiku, dāvaniņas.

Tādu hipotezi publicēja Londonas laikraksts *Telegraph* pēc tam, kad 4. martā Solsberijā, uz soliņa kādas picērijas priekšā, tika atrasti – bezsamaņā – Sergejs Skripals un viņa meita. Ieslīguši

dziļajā komā, no kuņas var arī neatmosties.

Kas bija šis izveicīgais “kāds”? Mini manu miklu... Atbilde atrodama, kad atceramies, kas tai pašā Anglijā 2006. gada 23. novembrī notika ar Aleksandru Ļitviņenko, kuŗš tika nogalināts ar radioaktīvu vielu – poloniju. Toreiz polonijs, tagad “Novičok”. Toreiz Kremlis izrēķinājās ar bijušo Krievijas izspiedzes darbinieku, kuŗš, izbēdzis uz Londonu, bija aprakstījis, kā Putina vadītais FSB (KGB pēctecis) 1999. gadā organizēja sprādzienus dzīvojamos namos Maskavā un Rja-

zaņā, lai dotu iegānu “otram Čečenijas kaŗam”.

Šoreiz jābrīnās par to, cik drausmīga bija atriebes kāre, kas lika “kādam” un, teiksim, viņa priekšniecībai nāvējoši vērsties pret Sergeju Skripalu, kuŗš izdeva britiem daudzus krievu spieģus, tika notverts, dabūja 15 gadus cietumsoda, bet tika apmainīts pret veselu Krievijas spieģu grupu un Solsberijā vairs nevienam nevarēja kaitēt.

Atmiņā nāk pirmskaŗa laiki, kad Staļina “gaŗā roka” neizbēgami žņaudza nost pārbēdzējus, kas bija patvērušies Rietumos.

Pēdas ved uz Maskavu:
Ļitviņenko – 2006, Skripals – 2018

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Kā zināms, 15. martā ASV, Lielbritānija, Vācija un Francija īpašā paziņojumā uzlika Krievijai atbildību par “ķīmisko ieroču” iedarbināšanu pret Skripalu un viņa meitu. Tas ir pirmais “ķīmiskais uzbrukums” Eiropā pēc Otrā pasaules kaŗa, teikts paziņojumā.

Šai sakarā pelna ievēribu informācija, ar kuŗu 16. martā nācis klajā Izraēlas lielākās avīzes *Yediot Aharonot* apskatnieks un analītiķis Ronens Bergmans: izradās, ka Izraēlas ārējais izlūkdienests *Mossad* jau pagājušā gadsimta 80. gados sekoja tam, ar ko nodarbojas PSRS

Zinātņu akadēmijas loceklis, ģenerālleitnants Anatolijs Kuncevičs, kuŗš izgudroja šo nāvējošo vielu “Novičok”, ar kuŗu tagad noindēti Sergejs Skripals un viņa meita.

1995. gada jūlijā, kā noskaidroja *Mossad*, ģenerālleitnants Kuncevičs ieradās Sīrijā, kur esot palīdzējis turienes režīmam ķīmisko ieroču izstrādē. Izraēla ļoti nervozi reaģēja uz Kunceviča darbību un uz to, ka Kremlis atteicās “sniegt paskaidrojumus”. Vārdu sakot, 2002. gada 29. aprīlī, lidojot no Halebas (Aleppo) uz Maskavu, Kuncevičs lidmašīnas salonā saņima. Nāves cēlonis – infarkts...

KĀRLIS STREIPS

Svētdien, 18. martā, kad rakstu šo komentāru, Krievijā notiek valsts prezidenta vēlēšanas. Iecirkņus slēgs pēc pāris stundām, taču – vai kādam ir šaubas, ka uzvarēs pašreizējais prezidents Vladimirs Putins. Redzamāko oponentu Alekseju Navalņiju Putina režīms “novāca no trases” ar baltiem diegiem šūtu kriminālapsūdzību palīdzību, citus kandidātus par īpaši nopietniem uzskatīt nevar. “Sabiedrības dāma” Ksenija Sobčaka varbūt piedāvāja kaut kādu alternatīvu, taču redzamāka viņa bija kandidātu debatēs (kuŗās V. Putins, protams, neuzskatīja par vajadzīgu piedalīties), kad viņa iemeta Krievijas politikas pieredzējušā klauna Vladimira Zirinovska sejā glāzi ūdens pēc tam, kad viņš atļāvās izteikt nepieklājīgas replikas. Visticamāk, Kremli cilvēki padomāja, lai šie āksti āļējas vien, mūs tas netraucē. Vienalga uzvarēs mūsējais.

Politiķi mēdz pielaut kļūdas, taču ģeopolitiskā nozīmē arvien skaidrāk kļūst tas, ka lielu kļūdu pielāva kādreizējais Krievijas prezidents Boriss Jeļcins, kādreizējo čekas virsnieku vārdā Vladimirs Putins padarot par savu pēcteci. Ir skaidrs, ka vismaz daļēji tas notika tāpēc, ka V. Putins pret šo

pagodinājumu solīja B. Jeļcinu un viņa ģimeni netiesāt par amata laikā sagrābto bagātību, kāda mūsu kaimiņvalstī mēdz rasties jebkuŗam, kuŗš pieķeras pie valsts varas kloķiem. Boriss Jeļcins varēja vadīt atlikušo mūžu mierīgi. Savukārt viņa pēctecis jau no paša sākuma uzrādīja visnotaļ autoritāras un agresīvas tendences, čečenus solot medīt pat tualetēs, Latvijai Abrenes vietā piesolot “beigta ēzeļa ausis” u.tml. Tiesa, pirmajos divos termiņos amatā caram Vladimiram galvenokārt bija jānodarbojas ar savas valsts tautsaimniecības atveseļošanu pēc astoņiem gadiem, kuŗos būtībā valdīja mežonīgo Rietumu attieksme ar visu no tā izrietošo chaosu. Taču arvien bargāk Putins sāka vērsties pret savas valsts oligarhiem, no kuriem neviens nav nekāds eņģelis, taču arī šajos gadījumos, kā, piemēram, tiesājot Michailu Hodorkovski, nekas neatbilda Rietumu jurisprudences standartiem, maigi izsakoties.

Pēc pirmajiem diviem termiņiem amatā Vladimirs Putins pakāpās maliņā, kļuva par Krievijas premjerministru, kamēr Dmitrijs Medvedevs sildīja prezidenta krēslu Kremli. Tas bija laikā, kad Krievija izraisīja un uzvarēja kaŗu pret kaimiņvalsti Gruziju,

atņemot tai ievērojamu daļu teritorijas. Taču lielākā agresija sākās tad, kad cars atgriezās tronī. Pirms pāris dienām apritēja ceturta gadskārta, kopš Krimā notika “referendums” par izstāšanos no Ukrainas un iestāšanos Krievijas federācijā. Nekavējoties Kremlis sāka agresīvu retoriku par to, ka Kijevā valdot “fašisti”, kuŗi briesmīgi apspiežot “tautiešus” valsts Austrumos. Lasītāji zinās, kas notika tālāk. Ukrainas dienvidaustrumos sāka uzrasties Krievijas algotņi, zināmie “zaļie cilvēciņi”, kā arī profesionāli kaimiņvalsts kaŗavīri bez jebkādam piederības zīmēm. Atceros, toreiz kāds Rietumu žurnālists acīmredzami no Krievijas nākušajam kaŗavīram par to pajautāja, un viņš atbildēja, ka “doties pie radniekiem, ielūgums

taču nav vajadzīgs.” Marasms Ukrainas dienvidaustrumos turpinās vēl šobaltdien.

Taču pēdējā laikā Krievija savu agresivitāti ir demonstrējusi arī plašāk pasaulē. Nav vairs nekādu jautājumu par to, ka Kremlis vadīja *hakošanas* un nepatiesas informācijas izplatīšanu laikā pirms 2016. gada vēlēšanām Amerikā, tāpat Maskava centās iejaukties vēlēšanās Francijā, Vācijā un citur. Jaunākais ziņojums no Amerikas ir, nūdien, asinis stindzinošs – pagājušajā nedēļā ASV Iekšzemes drošības departaments izplatīja dokumentu, kuŗā teikts, ka krievu hakeri ir ielauzušies Amerikas energoresursu uzņēmumos tik ļoti, ka viņi, ļoti iespējams, varētu piespiest podziņu un izslēgt kodola spēkstaciju vai elektrības sistē-

mu. Lasītāji Amerikā zinās, ka nu jau bijušais ārlietu ministrs Reks Tilersons tika padzīts (pašreizējām Baltajam namam pagalam raksturīgā veidā – ar tvītu no prezidenta).

Krievija savu agresiju ir demonstrējusi ne vien Ukrainā, bet arī Sīrijā, turklāt, bombardējot bruņotos spēkus, kuŗi skaitās Amerikas sabiedrotie. Laikā, kad Krievijas tautsaimniecība cieš no zemām naftas cenām un plašām sankcijām (nemaz nerunājot par cilvēkiem valsts pārvaldes sistēmā, kuŗi valsts naudu zog uz nebedu), agresija ārzemēs ir veids, kādā Vladimirs Putins var saglabāt augstus popularitātes reitīngus. Tagad, kad viņš tiks kronēts ceturto reizi, varam būt droši, ka agresija nebeigsies.

Ļaunā kaimiņvalsts

BRĪVĀ LATVIJA

MEKLĒJIET MŪSU KONTUS:

www.facebook.com/brivalatvija
[www.twitter.com @briva_latvija](https://www.twitter.com/@briva_latvija)
www.brivalatvija.lv

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

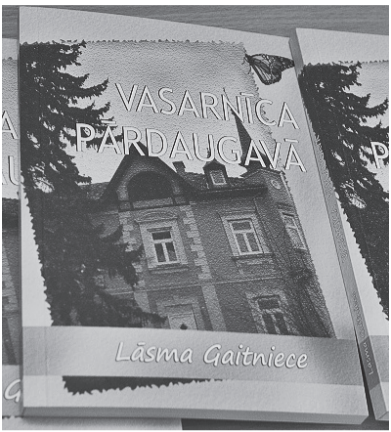
+371 – 672 225 09

www.leta.lv

EDUARDS SILKALNS

Lāsma Gaitniece, *Vasarnīca Pārdaugavā*, romāns, L ir PA izdevums, 2017. g., 177 lpp.

Šai Lāsma Gaitnieces debijā daiļliteratūrā romāna es-persona, Beāte Vilsons, dzimusi 1982. gadā, pēc ilgāku gadu dzīves un akadēmiska darba veikšanas ārzemēs atgriežas Baltijā, lai piedalītos savas krustmātes Aleksandras izvadīšanā pēdējā gaitā. Bēres notiek Igaunijas pilsētiņā Valgerannā, kur aizgājēja dzimusi un pavadījusi bērnību. Aizgājējas ārtaulības dēļ Kalevs ierosina Beātei kādu laiku padzīvot pie viņa irētā vasarnīcā Pārdaugavā. Beātei uzturēšanās dzimtenē pēc ilgās prombūtnes ir ļoti pa prātam. Torņakalna apkārtnē viņu it kā ievēl sevī. Tomēr arvien aizdomīgākas Beātei kļūst brālēna biežās un pēkšņās nozūšanas no mājām un viņa turības līmeņa pieaugums, pat tiktāl, ka viņš irēto vasarnīcu spēj pārņemt savā īpašumā, bet Beātei izmaksāt divu nedēļu uzturēšanos luksusa kūrortā Montrē Šveicē. Vai tik Kalevs nav iesaistījies kādās kriminālās darbībās?

Ne pārāk biežajā romāna audumā veikli iestrādāti daudz-

krāsu dzīpari. Viens dzīpars ir sabiedriski kritiskais, laikmeta gara atspoguļotājs. Atkārtojas kritika par bezdarbu un par nepietiekami atalgota darba piedāvājumiem Latvijā, kas liek Beātei uzskatīt, ka dzimtenei "ne es, ne citi bezgala daudzie emigrējušie cilvēki nav vajadzīgi". "Dzimtene," viņa rūgti saka, "ir mūs izstūmusi, izmetusi kā liekus, nevienam nevajadzīgus ārtaulības bērnus – kā bastardus." (39.) – "Rūgtums par to, ka savai valstij esmu absolūti lieka, pieauga ar katru dienu," sūdzas Beāte, šoreiz jau grāmatas otrajā pusē. (117.) "Latvijā normālā darbavietā tiek tikai izredzētie," viņa pauž viedokli Kalevam. (121.)

Te gan jāpiebilst, ka necik intensīvos darba meklējumos rakstniece mums Beāti neparāda iesaistījušos. Daudz biežāk redzam viņu kā tādu čečovisku "dāmu ar sunīti" pastaigājamiem ar mazo Džoiņu pa pievilcīgo Torņakalnu. Ja uzskatām, ka Kaleva u. c. radagabalu iegājusies likumu pārkāpšana skaidrojama ar to pašu darba iespēju trūkumu, tad arī tā liekama sabiedrisko nepilnību rubrikā, bet par to, kur beidzas sabiedriskie apstākļi kā nebūšanas izraisošais faktors un kur pie vainas vairāk sāk būt indivīda vājais un grēcīgais raksturs, jau var ilgi strīdēties.

Gaitniece savai grāmatai devusi paskaidrojošo virsrakstu "Kādas dzimtas stāsts", kas vedina visu uzmanību nepievērst tikai galvenajām personām Beātei un Kalevam vien. Otrs izturētais dzīpars grāmatas audumā tad nu

ir pakāpeniskā, bet neatlaidīgā dzimtas noslēpumu atklāšana: kāds ir trakomājā, cits aizrāvis ar morfiju... Kā skandinavu lugu un filmu skatītājiem, tā tagad Gaitnieces romāna lasītājiem atklājas nožēlojamu cilvēcisku trūkumu un nepilnību kompleksi, kas no skapja vai pūralādes tiek celti ārā viens aiz otra, cits aiz cita...

Uzslavējama ir Beātes, resp., autore, atvērtība savai apkārtnē. Bez nodošanās plašiem detaļētiem aprakstiem viņa spēj ātri izvīzēt lasītāja acu priekšā spilgtāko un būtisko. Paraudzījam Beātes novērojumi Torņakalna dzelzceļa stacijā:

Klusā stacija itin kā atdzīvojas, kad tur piestāja Jūrmalas vilciens. No tā kopā ar citiem izkāpa un aizgāja kāds amizants pāris – vīrietis ar korpulentu dāmu. Sieviete pie siksniņas paklausīgi tipināja pakaļ tikpat dūšigs kokerspaniels. Pāris minūšu vēlāk ar lielu troksni stacijai izbrauca garum gašs kravas vilciens. Tik gašs, ka šķita: ja vilciena lokomotīve tagad ir Torņakalnā, tad otrs gals vēl Jelgavā. Pamanīju, ka uz viena no neskaitāmo vagonu brūnajiem sāniem kāds ar baltu krītu bija uzrakstījis ļoti rupju vārdu – uzvilcis trīs burtus svešā valodā. Jā, cik cilvēku, tikpat dažādas humora izjūtas. (38.)

Apkārtnes, vides tēlojumus parādās Gaitnieces daudzo publicēto ceļojumu aprakstu sagatavošanā apgūtā prakse.

Cits audumu caurvijējs dzīpars ir Beātes garīgais orientieris, kalnā stāvošais un no vasarnīcas redzamais Lutera baznīcas tornis. Pat ja viņa Kalevam atzīstas

(37.), ka ir ateiste, tornis neilgajā romāna darbības laikā ienes viņas dzīvē vertikālo orientāciju un reizē kā pacelts pirksts brīdina no neceļiem. Bez torņa vienkārsi nevar.

Uz mūsdienās topošo romānu vispārējā fona *Vasarnīca Pārdaugavā* ir pārsteidzoši maigs un lēnprātīgs sacerējums. Lāsma Gaitniece nemanipulē lasītāju ar nekādiem pārsteidzošiem šoka efektiem, nesakairina viņu ar stilistisku žonglēšanu. Viņa nesteidzas, bet ļauj visu noslēpumu atrisinājumiem pietuvoties kā lēnām plūstošai upei. Romāns rada iespaidu par tā autori kā par gaišu personību.

Ciktāl *Vasarnīcai* ir mīlestības romāna iezīmes, Beātes un Kaleva silto izjūtu pieaugums izteikts pagalam bikli un kautrīgi. "Kalevs mani pieklāva sev klāt un sāka skūpstīt," lasām. (71.) Bet lappuses 20 tālāk: "Tās dienas vakarā atgādijās vēl kaut kas. Mūsu tuvība no emocionālās pārgāja jaunā stadijā – es kļuvi par sava brālēna Kaleva slepeno sievu."

Tikpat atturīgi un drīzāk bez nevajadzīgas lasītāju šausmināšanas tiek vērpta kriminālā fabula, tomēr bārtin bārties gribas par grāmatas pēdējo nodaļu. Romāna kulminācijai, protams, nākas būt asākai un krasākai par visu, kas noticis iepriekš, bet tik mežonīga un nāvējoša, kāda tā Lāsmai Gaitniecei padevusies, rada iespaidu, it kā šī izskaņa būtu gandrīz kā cita romāna beigās. Otrkārt, ja autore nolūks bija Beāti beigās nonāvēt, nevajadzēja likt Beātei visu darbu iz-

stāstīt "es"-formā. Lai ko cilvēks arī spētu par savu dzīvi pats izstāstīt, pēdējos mūža mirkļus viņš citiem atklāt vairs nespēj. Sirreālistiskā sacerējumā cilvēks, protams, varētu notēlot arī savu nāvi, bet tad sirreālistiskajai ievirzei stāstā būtu jāizpaužas plašāk. Līdz pašiem pēdējiem teikumiem *Vasarnīca Pārdaugavā* ir strikti reālistisks darbs. Izskatās, ka izteikti rātnā rakstniece, nožēlodama savu rātumu, vainu beigās gribēja izpirkt ar nerātību, un tā viss sanāca.

Valodiņa rakstniecei gluda, vijīga, nemākslota, bet arī nevienkāršota. Šur tur pa liekam vārdam vai samunsturotam teikumam. Teikumā "Taču aizmigļ man tomēr neizdevās" (20.) pietiktu ar "taču" vai "tomēr", abi nav vajadzīgi. "Piesprādzējusi Džoiņu pie siksniņas, izgājām uz ielas" (123.) vietā veiklāk būtu teikt: "Piesprādzēju Džoiņu pie siksniņas, un (abas) izgājām uz ielas." Pamēģiniet paši savest kārtībā šādu teikumu: "Par to nesakumu – doma par atgriešanos Pārdaugavā un mana brālēna, kuŗš mani diemžēl nemīlēja, skavās, bija patīkama." (163.)

Tagad atliek nogaidīt un redzēt, pa kādu līniju aizritēs turpmākās Lāsma Gaitnieces literārās rosmes. Viņas debiju daiļliteratūrā apstaro personības šarms un, līdz pat priekšpēdējai lappusei, paticama sižeta veidošanas kompetence. Tomēr būtu žēl, ja, turpinot iet tālāk pa romānu līniju, Gaitniece pamestu savas kultūrvēsturiskās skices, kas viņai arī labi padodas.

Lāsma Gaitniece – Liepājas Goda pilsone

Nule, 18. martā, Liepājas dzimšanas dienā, ko vēju pilsētas laudis svinēja savā koncertzālē "Lielais dzintars", norisinājās krāšņa, bet sirsnīga ceremonija, kuŗas gaitā novada galva Uldis Sesks pasniedza tradicionālās goda un Gada liepājnieku balvas. Par Gada liepājnieku šogad kļuva mūsu lasītājiem labi zināmais represētais literāts Modris Zichmanis, bet goda liepājnieku vidū līdz ar Kristapu Porziņģi, Anastasiju Sevastovu un citiem – mūsu autore Lāsma Gaitniece. Šis godpilnais tituls viņai ticis par mūsu redakcijā izdoto grāmatu "Dziednīca pie jūras. Versija par Liepājas medicīnas vēsturi." (Te vietā piebilst, ka grāmatas klajā nākšanu nozīmīgi atbalstīja mūsu citīgais lasītājs un draugs Juris Petračeks. Paldies, un priecājamies, ka Tavs atbalsts bijis tik auglīgs!)

Mūsu laikrakstu grāmatpaskatnieks Eduards Silkalns par "Dziednīcu pie jūras" savulaik rakstīja (rezenzija publicēta 2017. gada nr. 35):

Rakstot ne visaptverošu, bet selektīvu visas valsts vai kādas atsevišķas pilsētas medicīnas vēsturi, rakstītājam paliek brīvas rokas rakstīt tā, lai lasītājs nejostos garlaikots. Šo brīvību pilnībā izmantojusi Lāsma Gaitniece, agrākajā uzvārdā

Ģibiete, savu grāmatīņu *Dziednīca pie jūras* vaļsirdīgi nosaukdama par vienu no dažādām iespējamām versijām par Liepājas medicīnas vēsturi. Gaitniecei ir divi galvenie fokusi. Rakstot par laiku līdz Otrajam pasaules karā, bet īpaši par 19. gadsimtu, viņa koncentrējas uz medicīniskās prakses aspektiem, kas mūsdienā lasītājam varētu šķist divaini, neparasti. Rakstot par laiku pēc Otrā pasaules kara, kuriozi nekur nepazūd, tomēr tagad uzmanības centrā nonāk atsevišķi Liepājas slimnīcas mediķi, viņu personības, viņu profesionālās zināšanas un iemaņas, pat viņu vaļasprieki un blakus nodarbes.

Lāsma Gaitniece...

... saņemot balvu no Liepājas pilsētas un novada vadības

Foto: Ligita Kovtuna

Uzbrukums demokratijai vai vienkārši – lauku bibliotēku slēgšana?

LIGITA KOVTUNA

Aizvadītajā nedēļā redakcija saņēma šādu vēstuli, kuŗas autors ir **Aivars Kļavis**, rakstnieks un žurnālists, Baltijas Asamblejas balvas laureāts literatūrā.

“Dārgie kolēģi! Nupat ir tā reize, kad esmu spiests atraut Jūs no ikdienas darbiem un pavēstīt par dažām varbūt jau zināmo, bet citiem, iespējams, nezināmo faktu par bibliotēku likvidācijas uzsākšanu Limbažu novadā. Pagaidām gan šī akcija netiek saukta par likvidāciju, bet gan par optimizāciju. Tiesa, tiekoties ar iedzīvotājiem, novada domes pārstāvji neslēpa, ka daļa, ja ne visas no astoņām akreditētajām bibliotēkām (kopā novadā to ir 14), kuŗas skar šī optimizācija, ap 2020. gadu tiks likvidētas. Par argumentiem tiek minēti: 1) bibliotēkas esot novecojusi padomju laika palieka; 2) iedzīvotāju ciemos paliekot mazāk, tāpēc tā esot reāla iespēja ietaupīt pašvaldības līdzekļus; 3) daļai no šīm bibliotēkām, kas atrodas vecās ēkās, esot apgrūtināta piekļuve cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Pirmo no šiem argumentiem komentēt nav jēgas. Trešais ir vienkārši stulba atruna. Tātad – ja piekļuve apgrūtināta, nevis risinām problēmu, bet atņemam arī tiem, kas var piekļūt?! Toties otrais arguments ir absolūti cinisks. Vēstījums ir nepārprotams – tā kā jūs tomēr nekur vēl neesat aizbraukuši, tad arī saņemiet par to! Turklāt tā sauktais ietaupījums šogad pēc pēdējās informācijas būs apmēram 20 000 eiro (sākotnēji apgalvoja, ka 8500 eiro). Uz kā rēķina šī peļņa? Uz pagastu iedzīvotāju rēķina, uz to, kuŗiem tiks liegta ne tikai piekļuve grāmatām, bet arī atņemta iespēja lietot internetu, kas ir publiski pieejams šajās bibliotēkās.

Tāpēc īpaši jāuzsver, ka pašlaik, kad sabiedriskais transports laukos ir faktiski likvidēts, bet ceļus ziemā netīra un vasarā nelabo, bibliotēkas īstenībā ir vienīgais kvalitatīvais pakalpojums, kas palicis. Sevišķi tāpēc, ka mūsdienās tās vairs nav tikai grāmatu apmaiņas vietas, bet daudziem arī **vienīgā vieta**, no kuŗas cilvēki, pateicoties internetam, var komunicēt ar valsts un pašvaldības iestādēm, ar sabiedrību kopumā un ar saviem draugiem vai radniekiem gan ārzemēs, gan tepat Latvijā. Likvidējot vai pat ierobežojot to darbību, šis cilvēku pamattiesības vietējiem iedzīvotājiem tiek atņemtas vai būtiski ierobežotas. Un tas jau izskatās pēc uzbrukuma demokratijai.

Līdzšinējo piecu darbdienu vietā bibliotēkas pašlaik (no 1. marta) strādā trīs dienas (attiecīgi pa astoņām, septiņām un piecām stundām). Dažs varbūt teiks – lai nu tā būtu! Gan jau cilvēki pieradis, arī laiku izbrīvēs un pakārtos esošai situācijai...

Bet kāpēc lēmums par “optimizāciju” tika pieņemts slepus no sabiedrības, kas līdz ar bibliotēkām tika nostādīta fakta priekšā februāra pēdējās dienās un kāpēc domes pārstāvji var tik droši apgalvot, ka jau pēc dažiem gadiem bibliotēkas tiks slēgtas, **ja pašval-**

dībai nav tiesību ne tās atvērt, ne arī slēgt? Tādas tiesības ir tikai Latvijas Bibliotēku padomei.

Un te tad arī sākas pats interesantākais...

Ierobežotais darba laiks, kas nav izdevīgs pat skolēniem, noteikti ietekmēs lasītāju skaitu. Šogad, salīdzinot ar 2017. gadu, tas nenoliedzami būs mazāks. Tātad novada dome varēs vērsties jau pieminētajā padomē, notikušo

ir vismaz viena pašvaldības bibliotēka. Ja novada pagasta iedzīvotāju skaits ir lielāks par 2000, uz katriem 2000 iedzīvotāju novada pagasta teritorijā papildus ir vismaz viena pašvaldības bibliotēka.”

Pašlaik visās Latvijas pilsētās un novadu pagastos darbojas bibliotēkas. Daudzas pašvaldības veic nozīmīgus ieguldījumus, lai veicinātu bibliotēku attīstību. Ir pašvaldības, kuŗas, ievērojot iedzīvo-

skaidri – tenkas. Bet neieraudzīju laikrakstu *Brīvā Latvija*, ko 235 (!) Latvijas lauku bibliotēkām, tostarp tai, kuŗā ciemos, piesūta par brīvu... Kā tad tā? Pēc preses izdevumiem neesot lasītāju pieprasījuma, teica bibliotekāre. Nu, ja nebūs, kā tad zinās “pieprasīt”? Un ko tad Latvijā lasītājs visvairāk pieprasa? Bibliotēkas plauktos rindojas lubu romānu tulkojumi ar krāšņām milasmeldzi-

parasti publicē izsmelošus eksperimentu, zinīgu cilvēku rakstus, komentārus utt. Lauku cilvēki tiešām nevar atļauties avīzes abonēt, un vai ciema bibliotēkai – pašvaldības struktūrvienībai – neklātos šo svarīgo nišu aizpildīt?

Pirms apmēram gada Latvijā beidza darboties Lauku bibliotēku atbalsta biedrība, kuŗu izveidoja un 16 gadus vadīja žurnāliste un rakstniece Biruta Eglīte, kuŗa par savu sabiedrisko darbu 2013. gadā saņēma Eiropas Pilsoņu balvu. Darbību izbeidza, protams, finanšu apsvērumu dēļ – izdevēji vairs nespēja uzturēt biedrību, bet par sponsoru labvēlību Latvijā cīnās tūkstošiem organizāciju. Biruta savu darbu balstīja uz mērķi – 800 lauku bibliotēkas pēc iespējas apgādāt ar jaunāko, aktuālāko un vērtīgāko devumu no grāmatniecības klāsta. Bieži vien ārzemju tautiešiem, kuŗi vēlējas savas paudzēs krātās bibliotēkas nogādāt Latvijā, droši ieteicu sazināties ar šo biedrību. Mēs taču zinām, ka trimdas sabiedrībā joprojām tiek atminēti Draudzīgais aicinājums un joprojām ir vēlēšanās atbalstīt sava dzimtā novada skolas un bibliotēkas, un kam vienkārši roka neceļas ņemt un izmest grāmatu. Tas nozīmē, ka gluži bez maksas Latvijas lauku centri varēja saņemt grāmatas, kas ir ar paliekošu nozīmi mūsu kultūras klāstā, kas ir skolābērnu obligātās literatūras sarakstā, galu galā – vērtības, kas pārdzīvojušas laikus un varas. Kur nu tās paliks? Nesen saņēmu sa-traukuma pilnu vēstuli no mūsu abonentas Austrālijā, rosigas sabiedriskās darbinieces Andas Miglis, kuŗa viņa lūd – raksti, dari kaut ko, jo Melburnā met ārā grāmatas, nav ne lasītāju, ne vietas, kur tās glabāt! Kādu padomu varu dot? Īpaši brīdī, kad vēl esošās mazās bibliotēkas grasās klapēt ciet... Nenoliegsim, ka “pelavu literatūras” jau arī ir gana un to atbalstīt ar valsts budžeta līdzekļiem vienkārši nedrīkst, bet – citēšu Birutu Eglīti: “Valsts Nacionālajai bibliotēkai ir uzdevums veikt metodisko darbu ar bibliotekāriem.” Tātad – mācīt, kā izsijāt graudus no pelavām, kā lietderīgāk izmantot tos pašus knapus finanšu līdzekļus, ko valsts un pašvaldības atvēl grāmatu iepirkumam. “Balta pļava, melnas aitas, vajag **gudra ganītāja**” – tāds vienkāršs ir šis atminējums.

Tajā pašā laikā Rīgas Grāmatu svētki ir vieni no plašāk apmeklētajiem sarīkojumiem, bibliotēkās cilvēki gaida rindā pēc labām grāmatām, grāmatu veikali nebūt nestāv tukši, tikai maz ir to, kas izvelk maciņu un nopērk... Kā jūs domājat – kāpēc?

Valsti top Diasporas likums, remigrācijas un repatriācijas programmas. Saeimas vēlēšanu gaidās politiskās partijas rakstīs stratēģijas un solījumus... Bet varbūt saprātīgāk būtu pajautāt – ko tieši un konkrēti jūs, mīļie, darīsiet, lai saglabātu vēl atlikušos tautiešus Latvijas laukos? Interesanti, cik izmaksā viens “remigrācijas plāns”? un cik – mazas lauku bibliotēkas uzturēšana, turklāt piepildot to ar vērtīgu saturu? Pajautāsim saviem deputātu kandidātiem!

2010. gadā Latvijas 847 bibliotēkās tika īstenots projekts “Trešais tēva dēls”, ko atbalstīja Bila un Melindas Geitsu fonds. Projekta mērķis bija nodrošināt iespēju ikvienam Latvijas iedzīvotājam bez maksas izmantot informācijas tehnoloģiju sniegtās iespējas – datortechniku un internetu, kā arī saņemt konsultācijas to lietošanā – jebkurā pašvaldību bibliotēkā. Bibliotēkās tika instalēti 4 tūkstoši datoru. Kopš tā laika bibliotēkas daudzviet Latvijas lauku reģionos ir vienīgā vieta, kur iedzīvotāji var saņemt kultūras, informācijas, sociālos un tālākizglītības pakalpojumus, un tām ir ievērojama sociāla un ekonomiska ietekme uz iedzīvotāju labklājību un sabiedrības attīstību

argumentējot kā iedzīvotāju aizplūšanas sekas un lūgt pārveidot bibliotēkas par grāmatu izsniegšanas punktiem, kas strādās reizi nedēļā vai vēl retāk. Savukārt šie “punkti” pilnībā nonāk pašvaldības pārziņā un tos var slēgt jebkuŗā brīdī, atļauju nevienam neprasot.

Tomēr visvairāk uztrauc tas, ka šim piemēram var sekot un – visticamāk, – arī sekos citas pašvaldības.

Tāpēc lūdzu Rakstnieku savienību un rakstniekus, ikvienu, neatkarīgi no tā, kur dzīvojat, prasīt Saeimai un Kultūras ministrijai paust skaidru un principiālu nostāju šajā bibliotēku jautājumā. Jau tāpat pēdējos divdesmit piecos gados laukos esam tik daudz pazaudējuši, un šī nu tiešām ir tā “sarkanā līnija”, kuŗu nedrīkst pārkāpt. Bibliotēkas nepieder ierēdņiem, bibliotēkas pieder lasītājiem. Un tās ir mūsu – dažādu laiku un paaudzju – latviešu rakstnieku grāmatas, ko cilvēki joprojām tur meklē, atrod, lasa un lasīs arī turpmāk.”

Redakcija lūdza komentāru Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdei, Rīgas Centrālās bibliotēkas direktorei **Dzidrai Šmitai**. Viņas atbilde:

“Ministru kabineta 2001. gada 7. augusta noteikumi Nr. 355 nosaka, ka “novada pagastā, kuŗā iedzīvotāju skaits nepārsniedz 2000,

tāju vajadzības un nodrošinot labāku pieejamību, uztur vairākas bibliotēkas pagastā.

Latvijas Bibliotēku padome nekādā ziņā neatbalsta bibliotēku pakalpojumu pieejamības ierobežošanu, samazinot bibliotēku darba laikus.

Bibliotēku padome aicina pašvaldības ievērot iedzīvotāju vajadzības, intereses un pausto vēlmi piekļūt dažkārt vienīgajai kultūras, izglītības un informācijas iestādei pagastā.

Vienlaikus vēršu uzmanību, ka arī bibliotekāriem jābūt vairāk orientētiem uz iedzīvotāju interesēm un jāaicina pašvaldība noteikt lietotājiem visdraudzīgāko darba laiku.”

Papildinot Dz. Šmitas teikto, gan uzreiz vēlos piebilst – bibliotekāriem jābūt vairāk orientētiem ne tikai attiecībā uz bibliotēku darba laiku, tīmekļa pieejamību, bet arī uz to satura piedāvājumu, ko cilvēki var šajos mazajos, bet tik nozīmīgajos lauku kultūras centros saņemt. Pavisam konkrēti – pirms pāris gadiem biju iegriezies kāda Latvijas mērogiem paliela pagasta bibliotēkā un uzreiz devos pie galda, uz kuŗu rindojās preses izdevumi. Ko tur ieraudzīju? Gluži visus Latvijas “dzeltenos” izdevumus, kas īstenībā veido rakstus un publicē bildes par vienu un to pašu, un parasti tās ir sadzīviskas padarīšanas, teikšu

gām sieviešu sejām uz vāka. Starp citu – ziniet, kuŗa grāmata šobrīd Latvijā ir pati pieprasītākā, resp., pirtākā? Erotiskais romāns, ko sarakstījusi pašmāju zobārste, kas nu jau tiek dēvēta par rakstniecei, – “Saplēstās mežģīnes”, saucas romāns. Drīz vien viņai uzradās “konkurente”, kas citā izdevniecībā laida klajā savas erotiskās fantāzijas. Šim “literārajam žanram” asprāši – žurnālisti pat devuši īpašu nosaukumu – “pežģīnes” (piedodiet!). Un nu lielais jautājums – vai un cik tālu izpatikt masu gaumei, turklāt par pašvaldības naudu iepērkot grāmatas? (Īpašu rakstu pelnījis temats “Valsts grāmatu iepirkums bibliotēkām”, kas šobrīd ir tik “plāns” un neprognozējams, ka neviens nopietns grāmatizdevējs ar to nerēķinās. Bet – vajadzētu gan! Ja jau valsts budžetā paredzēti līdzekļi kultūrizglītībai.) Joprojām palieku pie sava stingra uzskata – ir izdevumi, kuŗiem jābūt **piedāvājumā, turklāt sasniedzamiem!** Kā gan cilvēks uzzinās par augstas raudzes daiļliteratūru, vēsturisko un uzzīņu literatūru, ja tādas viņa pagasta **kulturālākajā vietā** vienkārši nebūs?! Tuvojās Saeimas vēlēšanas, pār mūsu galvu gāzīsies informācijas straumes, un vai tikai sociālie tīkli un tīmeklis būs tā vieta, kur “vienkāršā valodā” un strupos teikumos smelties informāciju, bieži vien pat meliņu? Drukātā prese

FRAGMENTI NO TOPOŠĀS GRĀMATAS

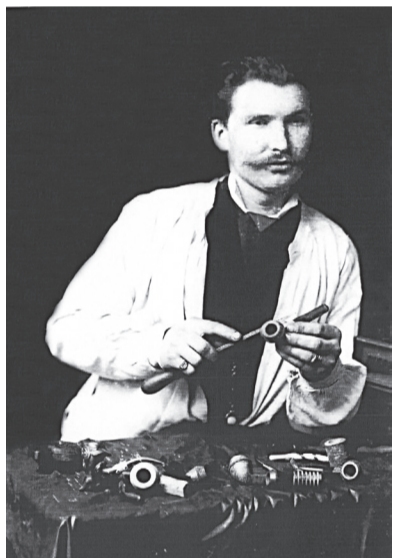
(Nobeigums)

SANDRA BONDAREVSKA

Atpakaļ Īrijā

Kādā no starpvalstu delegāciju tikšanās reizēm 1945. gadā Zviedrijā pavisam nejaušas sagādīšanās pēc Konrāds Pētersons sastop Īrijas pārstāvjus Todu Endrjūsu un Eidanu O'Reiliju. Vārds pa vārdam, un viesi uzzina, ka savulaik Konrāds ir mācījies Dublinā, kur 1913. gadā beidzis Zinātņu kolledžu. Īri bijušo UCD studentu aicina atpakaļ uz Īriju un piedāvā ņemt savā pārraudzībā kūdras ražošanu Kilbērijā. Sīkāk par šo nejaušo tikšanos savā grāmatā "Cilvēks bez īpašuma" raksta C.S. Endrjūss, plašāk pazīstams kā Tods Endrjūss:

"Mēs bijām vienā no kūdras fabrikām (Zviedrijā, Malmē, iespraudums mans – S. B.), un mūs ieveda kabinetā, kur notika diskusija. Tā pārtrūka, kad pie mums ienāca drunks vīrs vidējos gados, kurš skaļi un priecīgi mūs uzrunāja ar visai dīvainu akcentu angļu valodā: – "Vai jūs, puiši, esat no Dublinas? Vai esat pazīstami ar tēti Oru no Zinātņu kolledžas?"

Kārlis Pētersons nesen kā ieradies Dublinā

Mēs bijām pārsteigti par šo uzrunu. Tētis Ors bija leģendārs un ekscentriskais Zinātņu kolledžas matemātikas profesors, kurš pats sev bija iegalvojis, ka eksistē kvadrātsakne no skaitļa – 1. Jāatzīst, ka mēs bijām pārsteigti, ka viņa slava ir sasniegusi vienu no nomaļajām Zviedrijas kūdras ražotnēm. Dzīvespriecīgais cilvēks, kas mums nupat bija piedroņies, bija Konrāds Pētersons, slavenās pīpju ražotnes "Kapp&Peterson" īpašnieka Kārļa Pētersona brāļadēls. [...] Īrijas neatkarības cīņu laikā viņš bija cieši saistīts ar arodbiedrību kustību, iesaistījās 1913. gada streikos, bija personīgi pazīstams ar Konnoliju, Larkinu un grāfieni Markēviču. [...] Viņam vienlīdz nepienemams bija gan vācu režīms, gan padomju okupācija. Kad vācieši tika padzīti no Latvijas un krievu karaspēks jau atkal stāvēja pie Latvijas sliekšņa, tāpat kā tūkstošiem citu baltiešu, arī Konrāds kopā ar sievu un meitu pameta dzimteni. Kopā ar diviem draugiem mazā laiviņā viņi šķērsoja Baltijas jūru un nonāca Zviedrijā. Viņa iepriekšējā pieredze deva iespēju ātri atrast darbu kūdras nozarē. Mēs uzaicinājām Konrādu un viņa sievu vakariņās turpat Malmē. Viņa dzīves stāsts bija tik bagāts, ka tā uzklaušīšanai mums nepietiktu pat ar vairākām stundām. [...]

Šajā laikā Kilbērijā netālu no Etajas bijām nolēmuši celt kūdras rūpnīcu. Šajā jomā mums nebija pieredzes, tāpēc aicinājām Pētersonu braukt mums līdzi uz Īriju un uzņemties projekta īstenošanu. Pētersons ar prieku piekrita, un viņš tika apstiprināts par Kilbērijas ražotnes direktoru."

Jau 1946. gada pašā sākumā Konrāds dodas projām no Zviedrijas. Pirmais cilvēks, kuŗam viņš paziņo par savu pārcelšanos uz Zaļo salu, ir Izolde. 19. janvārī bēgļu laikā Zviedrijā izdotajā latviešu nedēļas avīzē "Latvju Ziņas" Konrāds ievieto paziņojumu "Inž. Konrāds Pētersons ("Kūdra") paziņo draugiem, ka ar ģimeni izbrauc no Zviedrijas uz Īriju un lūdz turpmāk rakstīt uz sek. adresi: Mr. K. Peterson, "Ailsa", Winton Avenue, Rathgar, Dublin, Eire."

Šī ir adrese, kuŗā līdzi pat mūža beigām dzīvo Izolde Pētersone, tā ir arī pirmā Konrāda un viņa ģimenes apmešanās vieta Īrijā.

Konrāds un "Bord Na Mona"

Un tā jau 1946. gadā Konrāds ar ģimeni atkal ir Zaļajā salā. Anniju viņi vairs nesatiek, taču atkalredzēšanās ar Izoldi visiem ir liels piedzīvojums. Kārļa Pētersona meitai bez Konrāda ģimenes Īrijā vairs citu radnieku nav.

Šajā laikā Izoldei jau ir izveidojusies ļoti cieša draudzība ar Annas Breidijas māti, kas savulaik dzīvoja viņai turpat kaimiņos, un līdzi pat mūža galam Kārļa meita uzskatīs Breidijus par savu isto ģimeni. Viņa ir kļuvusi par mazās Annas krustmāti un tiek mīļi saukta par Soldijas tanti.

Konrādam Pētersonam Īrijā ir darba pilnas rokas, viņam tiek uzticēta jaunās Kilbērijas kūdras rūpnīcas izveide, un viņš ar lielu entuziasmu ķeras pie šī darba. Laikraksts *Leinster Leader* jau 1947. gada 26. jūlijā numurā ievieto rakstu "Svinīga "Bord Na Mona" fabrikas atklāšana Kilbērijā":

"Pirmdien Kilbērijā pie Etajas Īrijas ekonomikas ministrs Lemesa kungs svinīgi atklāja jauno Bord na Mona kūdras ražotni. Šajā rūpnīcā tiks nodarbināti apmēram 200 cilvēki, un plānots, ka tā sarāžos 150 tūkstošus ķipu kūdras eksportam uz Amerikas Savienotajām Valstīm, nopelnot 5 miljonus dolāru gadā. Pirmās tūkstoš ķipas jau pavisam drīz tiks nosūtītas uz štatiem. [...]

Rūpnīcas direktors Kārlis Pētersona kungs ir latvietis (avīzē publicēts šādi – Mr. Karl Peterson, a Latvian, piezīme mana – S. B.), kuŗu uzaicināja strādāt eksperti, kas viesojās Zviedrijā, lai tur iepazītos ar kūdras ražošanu. Bakalaura gradu Pētersons ir ieguvis UCD 1913. gadā, tad atgriezās dzimtenē. Otrā pasaules kara beigās zvejnīku laivā kopā ar savu ģimeni zem šāviņu uguniemi devās pāri jūrai, līdz nonāca Zviedrijā. Tur viņš kā bēglis strādāja pie kūdras izpētes darbiem, līdz kamēr viņu sastapa mūsu eksperti. Pētersons ir ievicis arī šīs ražotnes būvniecības uzraudzības darbus..."

Laikraksts *The Leinster Leader* 1947. gada 26. jūlijs.

Konrāds Pētersons ar Izoldi un draudzenēm

Reklāma Dublinas centrā mūsdienās

Droši vien pamanījāt, ka rakstā Konrāda Pētersona vārds nav uzrakstīts pareizi. Jā, tieši tā – "Karl Peterson" tika ierakstīts *Leinster Leader* avīzes rakstā. Acīmredzot Īrijā populārā Konrāda tēvoča Kārļa Pētersona vārds toreiz bija sajaucis galvu žurnālistam, kas gatavojis šo rakstu. Pavisam maz toreiz īri zinājuši arī par Latviju. Tautība, kas domāta latvietis, te rakstīta, kā "Latavian", bet pati valsts – "Latavia".

Par kūdras nozares attīstību Īrijā un Konrādu Pētersonu rakstīti arī UCD izdotajā grāmatā "Valsts veidošana". Arī te stāstīts par Konrāda gaitām. Citēju:

"Bord na Mona" tika dibināta 1946. gadā Kūdras attīstības pārvaldes vietā un darbojās uz komerciāliem pamatiem. Tajā strādāja daudzi Dublinas kolledžas universitātes absolventi. Viens no viņiem ar visai spilgtu un iespaidīgu pagātni – Konrāds Pētersons. Pētersons ir no Latvijas un piedalījies arī 1905. gada revolūcijā. Viņš pabeidza Karalisko Zinātņu kolledžu 1913. gadā un pēc Pirmā pasaules kara atgriezās Latvijā. Uz Īriju viņš atkal atbrauc pēc Otrā pasaules kara un strādā *Bord na Mona*s eksperimentālajā pētījumu laboratorijā, kas veic kūdras sūnu pielietojuma izpēti dārzkopības augsnes bagātināšanai."

Plašāk Konrāda Pētersona profesionālā darbība Īrijā ir aprakstīta arī Donala Klārka grāmatā "Brūnais zelts". Te norādīti arī precīzi gadskaitļi:

1946. gadā Konrāds sāk strādāt Kūdras nozares attīstības pārvaldē, kas dibināta 1934. gadā un tika izveidota, lai attīstītu un uzlabotu kūdras ražošanu Īrijā. Šai laikā Kilbērijas kūdras fabrika ir valsts ekonomiskās attīstības programmas saraksta augšgalā. Ražošanas attīstību uztic Konrādam Pētersonam.

No 1947. līdz 1958. gadam Konrāds Pētersons ir Kilbērijas kūdras ražotnes direktors

Pirmais pasūtījums – ķipas, kas, iepakotas rupjā maisa audumā, tiek sagatavotas jau tā paša gada jūnijā. Kilbērijas rūpnīcas jauda jau tolaik bija no 50 000 līdz 100 000 ķipam gadā. Nākamajā – 1949. gadā puse no Kilbērijā saražotās produkcijas tiek eksportēta uz Amerikas Savienotajām Valstīm. Pavisam drīz ražotnes kūdras sāk eksportēt arī uz Lielbritāniju un Normandijas salām.

Ne visiem kara laika latviešu bēgļiem laimējās iegūt darbu atbilstoši izglītībai un pieredzei. Konrādam darbs Īrijā ir patiešām liela veiksmē. Par viņu raksta trimdas avīzes, tostarp arī viņa sniegto palīdzību bēgļiem Vācijas DP nometnēs, kas četrdesmito gadu beigās meklēja darbu un pajumti jaunajās mītnes zemēs. Vācijā iznākusi avīze *Latvija* 1947. gada 25. novembrī publicē rakstu "Latvieši organizē kūdras ražošanu Eirē", te minēts: [...] latviešu būvīnženieris Konrāds Pētersons, bi-

jušais "A/S Kūdra" direktors Latvijā, pašreiz strādā Eirē, kur nodarbināts Eires kūdras ražošanas izveidošanā. Jau pērn Pētersons uz Eiri aicinājis dažus latviešu kūdras ražošanas speciālistus [...]"

Nav gan zināms, vai viņa piedāvājumam ir atsaukušies daudzi latvieši, jo Īrijā pēķaŗa latviešu bēgļi bija skaitāmi vien pāris desmitos. Ir zināms, ka viens, ar kuru Konrādam Īrijā bija draudzīgas attiecības, bija Kotri Hangelāids, kurš arī strādāja Īrijas kūdras pārvaldes *Bord na Mona* struktūrā, taču viņš bija igaunis.

1958. gadā Pētersons uzsāk darbu *Bord na Mona*s eksperimentālajā pētījumā laboratorijā.

Bord na Mona galvenā inženiera vietnieks Patriks Kogans par Konrāda ieguldījumu saka: "Viņa zināšanas par kūdras ražošanu un viņa neatlaidība kvalitātes uzlabošanā ir panākusi to, ka šodien mums ir tāds zīmols kā "Shamrock Brand".

Tas bija laiks, kad piecdesmitajos gados kļuva arvien sarežģītāk iegūt uzlabotu augsnes sastāvu. Rodas nepieciešamība uzlabot Kalifornijas universitātē veiktos pētījumus. 1959. gadā *Bord na Mona* eksperimentālā laboratorija sāk veikt eksperimentus, jaucot augsni ar 75% kūdras un 25% smilšu maisījumu. Šie pētījumi tika veikti Konrāda Pētersona vadībā, kuŗa darbs tolaik tika raksturots kā – "ārkārtīgi iespaidīgs un rezultatīvs".

Konrāds sazinājās ar Dr. Lembu no Johanstaunas pils un Dr. Klarķu no Alberta kolledžas. Šie abi zinātnieki strādāja Agrārā fonda pakļautībā. Laboratorijā tika izveidota speciāla augsne sēklu dīdēšanai, un tās nosaukums bija *Uncee Mix*. Katrā augsnes iesaiņojumā bija minierālmēslu paciņa, kas jāpiejauca, lai papildinātu un uzlabotu stādāmo augu podiņu augsnes saturu. Šo produktu sākumā negribēja atzīt un pieņemt un tas radīja problēmas līdz pat 1962. gadam, bet tad augsnes izplatība pieauga ārkārtīgi strauji. *Uncee Mix* īpaši bija iecienījuši tomātu audzētāji.

Savā rakstā par Konrādu Pētersonu Jānis Stradiņš savukārt raksta šādi: "... jāpiebilst, ka savulaik Īrija kūdras ieguves un izmantošanas ziņā bija izvirzījusies vienā no pirmajām vietām pasaulē (1984. gadā te ieguva 6 miljonus tonnu kūdras), tur darbojās pasaulē lielākā (ārpus toreizējās PSRS) kūdras spēkstacija, un līdzās naftai un vēlāk AES kūdra šajā ziņā bija nozīmīgs enerģētikas avots. Varētu arī sacīt, ka tā bija nozīmīgākā Īrijas izrokamā dabas bagātība. Šajā ziņā Pētersona nopelni Īrijas labā, aizsākot tur modernu kūdras industriju, būtu īpaši atgādināmi."

Trimdas gados, dzīvodams un strādādams Īrijā, Konrāds uztur sakarus ar bijušajiem pirmskara darbabiedriem. 1949. gada jūlijā viņš dodas uz Angliju, lai satiktos ar vecajiem Latvijas kūdriniekkiem, kuŗi tāpat kā viņš ir devušies bēgļu gaitās.

Zaļajā salā Konrāds Pētersons aiziet pensijā 1953. gadā, taču turpina strādāt.

ROTĀSIMIES KRĀSLAVAS 3x3!

Laikā, kad Mežaparka Lielajā estrādē Rīgā izskanēs Simtgades Vispārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku noslēguma koncerts, Krāslavā ieskanēsies pirmais no diviem Vispasaules latviešu ģimeņu saietiem – 3x3 Latvijā, 2018. gadā. Krāslavieši saieta saimnieku godā būs pirmo reizi. Ar latgalisku sirsniību un viesmīlību no 8. līdz 15. jūlijam pulcinās kopā latviešus no visām pasaules malām, lai svinētu un rotātos par godu Latvijas Simtgadei, koptu latvietību un uzlādētu latviskās “baterijas”, lai pēc vienas kopīgas, izziņošanai sarīkojumiem, dziesmām, dančiem un citiem notikumiem piepildītas nedēļas katrs saieta dalībnieks varētu doties mājup ar patiesu pārliecību un lepnumu: “Jā, es esmu latvietis un lepojos ar to! Šī ir mana rota! Un tikai es esmu šīs rotas kalējs un glabātājs!”

Krāslava... šī pilsēta tiek uzskatīta par vienu no senākajām rakstītajos avotos pieminētajām apdzīvotajām vietām Latvijas teritorijā, kas izveidojusies 9. gadsimtā pie pilskalna Daugavas – Dņepras ūdensceļa malā. Krāslava ir Latgales rota, kurā savijas pirmatnīgā dabas elpa ar vēstures noslēpumu mainības plīvuru, mūsdienu arhitektūru un tehnoloģijām. Pilsēta tā vien aicina sajūst savu senatnīgo dvesmu dabā un ieraudzīt vēsturi savos cilvēkos, kuŗu daudz nacionālais sastāvs ir unikāla cilvēku savstarpējās sapratnes un tolerances liecība.

Kas vēl jāzina par Krāslavu? Pilsētas ģerboņa vairogs ir zilā krāsā. Uz vairoga sudraba krāsā attēlots sens peldošs burukuģis ar paceltu buru un pieciem ariem. Burukuģis simbolizē kuģošanu pa Daugavu, savukārt pieci ari – piecas pilsētā dzīvojošās pamattautības – latviešus, krievus, baltkrievus, poļus un ebrējus. Pilsētai cauri plūst Daugava, kas šeit ir īpaši krāšņa. Daugavas ielejā, posmā no Krās-

lavas līdz Naujenei, Augšdaugavas aizsargājamo ainavu apvidū, mūsu likteņupe met astoņus likumus citu aiz cita. Šī ir vienīgā vieta Latvijā, kur Daugava saglabājusi savu dabisko tecējumu.

Uz nedēļu par saieta mājvietu kļūs Krāslavas pamatskola un Krāslavas Valsts ģimnazija, kas atrodas 500 metru attālumā viena no otras. Gulēšana paredzēta pamatskolas un ģimnazijas klasēs uz matračiem un nelielajā internātā. Sarīkojumi un citas aktivitātes notiks grāfa Plātera parkā jeb Krāslavas pils teritorijā, kas ir 18. gadsimta valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Tā ieskauj saimniecības ēkas un pils parks. Parkā valda barokāli romantiska noskaņa, un tur pastaigājoties var baudīt unikālo skatu uz Daugavas lokiem un Krāslavas pilsētu.

Maltītes baudīsim pils zirgu stallos jeb amatu mājā.

Krāslavas saieta pamattema ir ROTA. Rota kā garīgs spēks, dvēseles kultūra, identitāte, mīlestība un izpratne. Rota kā tautas vienotība un spēks. Rota it visur: cilvēkos, dabā un notikumos.

Saieta ievirzēs rotāsim sevi, apkārtējos un Tēvzemi. Tam esam sarūpējuši īpaši daudzveidīgas ievirzes (nodarbības), lai katrs varētu izvēlēties sev tīkamāko. Būs iespēja izzināt Latgales kultūrvides konceptu ar Ilgu Šuplinski. Latviešu likteņstāstus stāstīs Lelde Neimane. Ar Jāni Ati Krūmiņu aplūkosim latviešu godus no visenākajiem laikiem līdz mūsdienām. Ieskatu žurnālistikas pasaulē sniegs Ansis Bogustovs un Daiga Bitiniece, savukārt savus spēka avotus smelties varēs kopā ar Aloidu Jurčenko un Inesi Krūmiņu. Viena no saieta ieviržu klāsta nemanīgajām vērtībām arī šogad būs ģimeņu seminārs ar Līgu Rupertu un Māru Tupesi, bet kopā ar Andri Tomašūnu varēs doties pie Krāslavas novada interesantajiem

Krāslavas ainava

Doņu cepurēs Kārlis un Māra Stari // Foto: Sandra Stare

Cepu, cepu ievirzē Matiss Dēliņš un Madara Auziņa // Foto: Sandra Stare

un nozīmīgajiem cilvēkiem. Lolita Lūse sievām sniegs padomus no saimniecību pūra, savukārt kopā ar Albertu Rokpelnī pētīs modernā latvieša dziesmu rotu.

Sajūst Krāslavas augu un bišu spēku varēs, dodoties uz vietējo saimniecību pie Ivāra Geibes vai kopā ar Annu Āzi dodoties meža takās. Pie Daiņa Rakstiņa uzzinās, kā pļavas smaržu var saglabāt, vārot Latgales tradicionālo alu.

Kā ierasts, būs arī iespēja darināt pašu sadzīvei noderīgas lietas. Katrs saieta dalībnieks varēs izvēlēties starp iespēju izmēģināt roku Latgales tradicionālajā keramikā podnieka Valda Pauliņa uzraudzībā vai iemācīties darināt māla bungas ar Madaru Bartkeviču, šū-

dināt lina kreklus pie Madaras Briedes, veidot archeoloģiskās rotas Pētera Ločmeļa un Mārtiņa Pundura uzraudzībā. Agrita un Māra Krieviņas ierādīs, kā pagatavot pastalas un skaistas ādas rotas, savukārt Dace Miezīte mācīs, kā aust ceļu jostu.

Vieglāku un gaisīgāku materiālu cienītāji varēs izpausties papīru ziedu un lampu izgatavošanā. Meitu un sievu rotu – vainagu varēs izgatavot kroņu darbnīcā pie Zandas Zvīgules vai kopā ar Līgu Reiteri doties pļavās, pinot ziedu vainagus. Izzināt sevi varēs pie Jura Joneļa skatuviskā meistarbībā, bet izkopt valodas prasmi – pie Ārijas Liepiņas – Stūrnieces. Māmiņas ar mazuliēm līdz divu

gadu vecumam aicinātas uz sarunām par sev svarīgo, kā arī veidot sapņu ķērājus. Bērni no trīs līdz sešu gadu vecumam apvienos patīkamo ar lietderīgo – dabas pētnieku, krāsu pētnieku un rotaļu pētnieku ievirzēs. Bērni no septiņiem līdz 14 gadiem varēs doties vienā solī ar dabu, mācīties meža takās, izdzīvot Krāslavas teikas un pasakas, veidot animācijas filmiņu, darboties videi draudzīgo tērpu darbnīcā, izrotāt ikdienu un veidot savu koka ieroci.

Pievakarē – radošo darbnīcu rinda – dekorī no dabas materiāliem, Krāslavas meistartīkšis, floristika, vietējās tradīcijas, iespēja izdziedāt skaitāstās dziesmas kori, kā arī dažādas sporta aktivitātes gan stadionā, gan Daugavā.

Vakara koncerti – skatisimies Dziesmu un deju svētku nobeiguma tiešraidi no Mežaparka estrādes, būs vietējie un viesmākslinieki, prāta spēles, nakts diskusijas un citi aizraujoši sarīkojumi. Dienas izskaņā – ar nikšanu un dančiem.

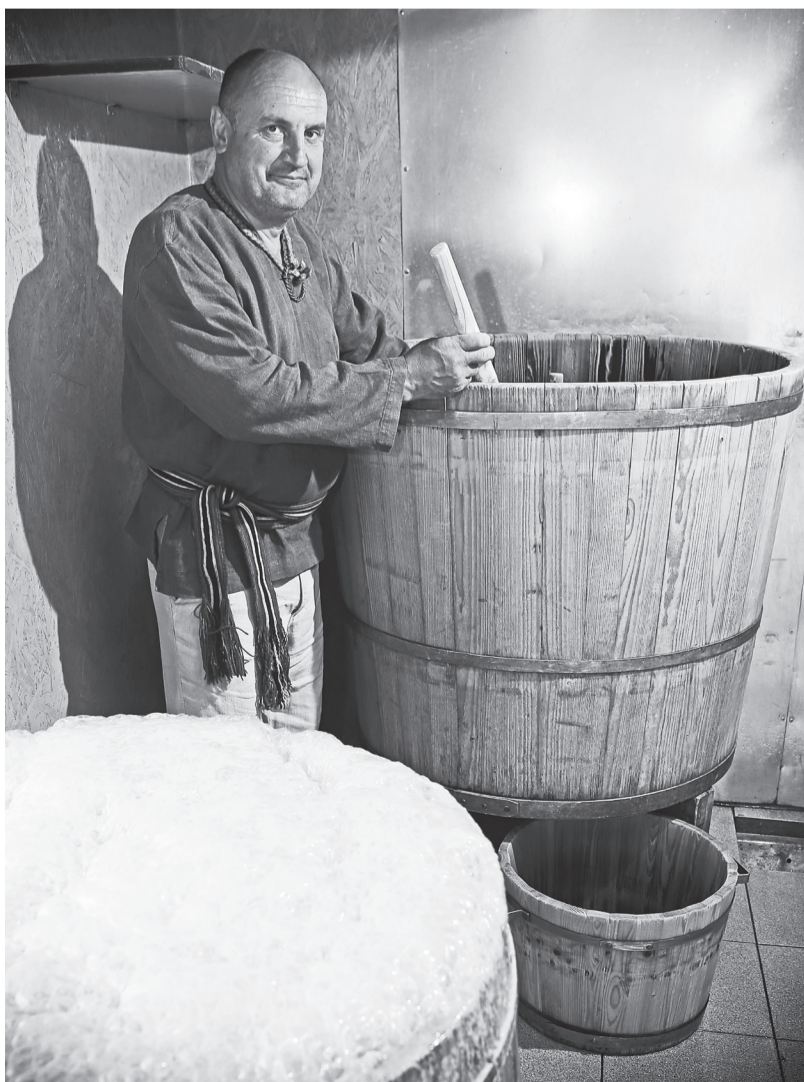
Saietu veidojam mēs – Ilze un Lauris Cekuli kopā ar bērniem Loriju, Ako Kārli, Loti un Elzu Hermīni. Šis ir pirmais mūsu organizētais saiets, par ko esam ļoti pagodināti un lepnī. Mūsu ģimenes pamatvērtība ir kopā būšana, savas tautas spēka un gudrības turēšana godā. Augstu vērtējam sirds gaišumu, gudrību un godīgumu, kā arī labu humora izjūtu. Savus bērnus audzinām pēc principa “no sirds uz sirdi”, ne tikai ņemt, bet arī dot, cienīt un godāt. Pēc šāda paša principa arī veidojam saietu. Lai darbs ritētu raitāk, talkā aicinājam stipru un latvisku ģimeni – Ievu un Robertu Treimanus ar bērniem Laumu, Elzu, Valteru un Eduardu.

Mēs ticam un zinām, ka stipras ģimenes ir Latvijas rota.

Tiksimies Latgales rotā Krāslavā – vietā, kur iepukstas Latvijas sirds!

Ārzemju dalībniekus lūdzam pieteikties līdz 1. maijam pie Līgas Rupertes, e-pasts liga3x3@iserv.net, 2141 Brunsink N.E., Grand Rapids, MI 49503, USA, tel. (616)456-8023. Dalības maksa ir US \$ 350 personai (bērniem līdz septiņiem gadiem – pusceņa), bet nepārsniedzot \$ 800, – kodolģimenei.

Krāslavas 3x3 radošā grupa

Latgaļu mājas alu brūvē Dainis Rakstiņš // Foto: Līga Simkeviča

OKUPĀCIJAS MŪZEJA GARINŠ STĀSTA

11. Uz Sibīriju, uz mūžu...

Marta beigās man Mūzejā vienmēr daudz draugu. Nupat bija latviešu leģionāri. Tagad sāk ierasties lielās 1949. gada 25. marta deportācijas gari, kuŗu ir daudzum daudz. Arī šogad – tieši Pūpol-svētdienā! – būs gājiens no Mūzeja vecās ēkas uz Brīvības pieminēkli. Pēc tam daudzi atnāks uz mūsu pagaidu telpām Raiņa bulvārī, lai sasildītos un pabūtu kopā ar savējo atmiņām un gariem. Nav jau daudz viņu palicis, bet Mūzejā glabājas viņu un jau aizgājušo atmiņas – uz mūžu.

Jā, uz mūžu. Viņiem toreiz bija jāparaksta papīrs, ka izsūtīti uz Sibīriju uz mūžu. Uz visiem laikiem. Vairāk nekā 40 tūkstoši no visiem Latvijas novadiem, it sevišķi no laukiem. Mazi bērni, vecāki, vecvecāki. Uz mūžu prom. Tāds bija komunistu režīms. Tam nepatika Latvijas lauku cilvēki, jo tie gribēja saimniekot kā viņu senči. Bet komunisti domāja citādi – uz laukiem jāstrādā kā fabrikā. Un prom, nekad vairs atpakaļ!

Es jau stāstīju par Mērijas Stakles lakatiņu ar viņas ieslodzīto biedreņu vārdiem, kas rotās sarkano Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriālu pie mūsu Nākotnes nama baltās sienas. Tā ir viena no man mīļajām piemiņas lietām. Pastāstīšu jums kād-

reiz arī par citām. Bet šoreiz par kādu zīmējumu un tā stāstu. Vēl svarīgāk – stāstu ar turpinājumiem.

Toreiz, 25. martā pirms 69 gadiem, Benitai Plezerei bija 11 gadu. Viņa dzīvoja Anneniekos. Viņas tēvs bija lauksaimnieks, viņas māta – skolotāja. Viņai bija brālis un māsa. Bija laiks sākt pavasara brīvdienas, bet Benitai un viņas ģimenei tās bija... brīvdienas uz Sibīriju. Ieradās bruņoti vīri, lika ģērbties, sasaiņot mantas un prom – uz vilcienu, kas viņus veda projām no dzimtenes uz Omskas apgabalu. Uz mūžu, tā bija teikts.

Benitai patika zīmēt, un viņa zīmēja, ko bija piedzīvojuši ceļā un kāda bija dzīve Sibīrijā. Viņa sūtīja zīmējumus kā pastkartes savai tantei Latvijā. Tā tante uzzināja, ko piedzīvoja Plezeru ģimene, bet viņa zīmējumus paglabāja, jo par deportācijām Latvijā stāstīt nedrīkstēja. Kad nomira Staļins, ģimene 1956. gadā varēja atgriezties. Un kad Latvija kļuva brīva, arī Benitas zīmējumi nāca dienasgaismā un nokļuva Mūzejā. “Ar bērnu acīm” – saucās grāmata, ko Mūzejs reiz izdeva ar Benitas zīmējumiem un stāstījumu.

Turpinājums? Nu, jā, – grāmata. Es ceru, arī tai būs turpinājums. Bet Benitas stāsts ar vairākiem zīmējumiem publicēts grāmatā “Lest We Forget” (Neaizmirsīsim) ar 29 citiem stāstiem par cilvēkiem un viņu pārdzīvojumiem apspiestībā. Benitas stāsts tagad lasāms angļiski, čehiski, franciski un vāciski!

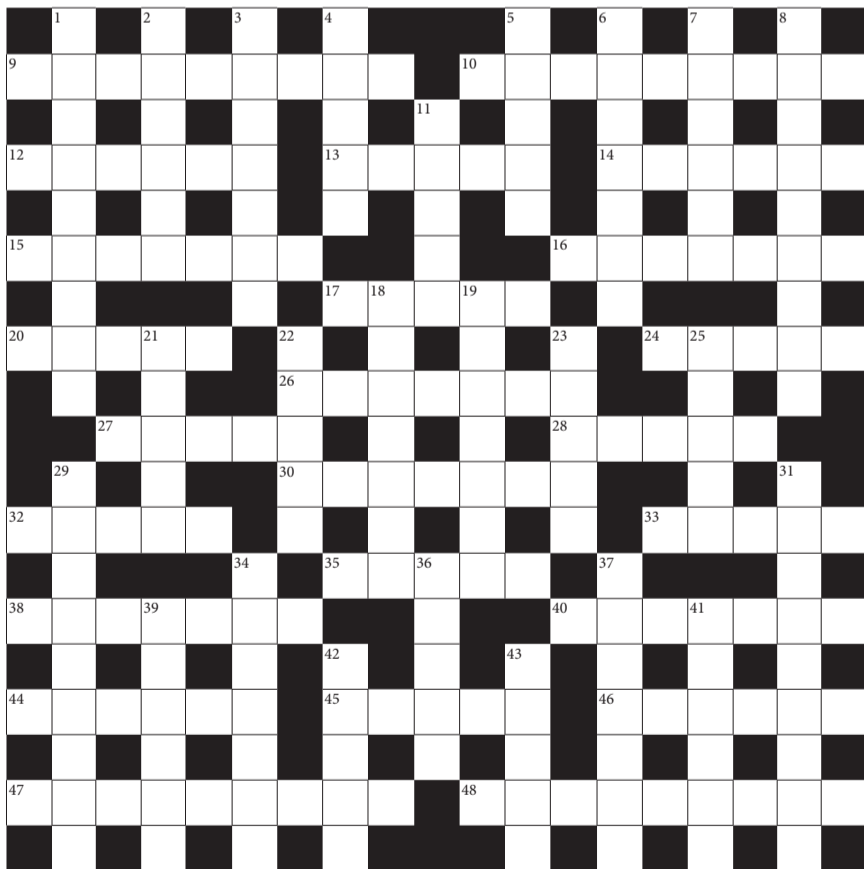
Un nu kaut kas pavisam sevišķs. Kad 2006. gadā Mūzejā viesojās karaliene Elizabete II, Benita, tagad Eglīte, ar viņu tikās. Un viņai bija līdzīgs viņas 11 gadus vecā mazmeitiņa, kuŗai arī patikot zīmēt. Ir arī reizēm sliktām lietām labas beigas. Un ir turpinājumi.

Latvijas Okupācijas mūzejā glabājas ne tikai daudzas piemiņas lietas un dokumenti par 1949. gada deportāciju, bet arī video liecības. Video liecību krājumā uz 2018. gada 1. martu kopā ir 2352 intervijas, no kuŗām 613 ir deportēto liecības. Mūzejs arī filmējis 25. marta piemiņas sarīkojumus. Šie materiāli pieejami Mūzeja Audiovizuālajā krātuvē okupacijasmuzejs.lv

Audiovizuālā krātuve sagatavojusi trīs filmas par 1949. gada 25. marta deportāciju: *Prom no mājām, Nometinājumā, Mājupeļš*. Tās sagatavotas arī kopīgā trilōģijā un var iegādāties Mūzeja veikalā vai timekli. Tur var arī noskatīties īsus ieskatus filmās. <http://okupacijasmuzejs.lv/lv/veikals/filmas>.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 9. Apmelojoši, apvainojoši sacerējumi. 10. Gigantiska zvaigžņu sistēma. 12. Pliekanas, banālas, 13. Pilsēta Lietuvas dienvidaustrumos. 14. Moža, žirgta. 15. Vēršu dzimtas dzīvnieks. 16. Monarha tituls. 17. Mākslas mūzejs Madridē. 20. Akūta infekcijas slimība. 24. Nodoms, iecere. 26. Klajas, brīvas platības. 27. Zodiaka zvaigznājs. 28. Norma, kas nosaka maksimālo daudzumu. 30. Apdzīvota vieta Kočēnu novadā. 32. Vidēji lieli vistveidīgie putni. 33. Pilsēta Vācijā,

Rūrā. 35. Jebkuŗas darbības rezultāts. 38. Novada centrs Latvijā. 40. Karpu dzimtas zivis. 44. Slēgts zemes nocietinājums ar valni un grāvi. 45. Jebkura vienmērīga secība. 46. Vīrieša vārds (okt.). 7. Slēgta, daudzvietīga zirgu vilkta ekipāža. 48. Namatēvs.

Stateniski. 1. Apakšvienības artilērijā. 2. Latviešu komponists, diriģents (1905-1976). 3. Kukaiņēdāju kārtas dzīvnieks. 4. Svinīgs sarīkojums ar lūgtiem viesiem. 5. Mājdzīvnieks. 6. Sasista trauka gabali. 7. Apledījums pēc atkuš-

ņa. 8. Zodiaka zvaigznājs. 11. Musulmaņu vīriešu galvassegas. 18. Latviešu rakstnieks, filozofs (1909-1974). 19. Literatūras, mākslas un zinātnes žurnāls (iznāca 1928. – 1940. g. Rīgā). 21. Lapu sukuļents (Latvijā audzē telpās). 22. Gods un atzinība. 23. Maizes šķēles. 25. Navigācijas ierīces jūras dziļuma noteikšanai. 29. Daudzkārtēja, ātra divu blakus skaņu mija. 31. Apdzīvota vieta Dobeles novadā. 34. Posmkāju galvas taustekļi. 36. Sala Vidusjūrā. 37. Attālumi starp celtnes balstiem. 39. Bezastains abinieks. 41. Kaņepju dzimtas lakstaugs. 42. Graudzāļu dzimtas labības kultūraugs. 43. Kuŗu piestātnes.

Krustvārdu mīklas (Nr. 10) atrisinājums
Līmeniski. 7. Baziliks. 8. Agronoms. 10. Īrija. 11. “Diena”. 12. Tolerants. 16. Aukles. 19. Kronis. 20. Masalas. 21. Darva. 22. Mucas. 23. Fonds. 24. Ētika. 25. Bruno. 28. Tirza. 30. Amulets. 31. Idejas. 32. Skices. 36. Pakistāna. 40. Sekas. 41. Siens. 42. Alauksts. 43. Petardes.

Stateniski. 1. Āzija. 2. Viltot. 3. Asare. 4. Malta. 5. Grants. 6. Koris. 7. Barakuda. 9. Sanācija. 13. Rijas. 14. Metaforas. 15. Gramatika. 17. Tandēms. 18. Kaste. 26. Rēdereja. 27. Klons. 29. Ziedonis. 33. Patoss. 34. Unsete. 35. Kavas. 37. Inese. 38. Traps. 39. Binde.

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts

ĪSZIŅAS

Auces novadā pie Īles nacionālo partizānu bunkura 17. martā notika atceres pasākums. Klāt bija aizsardzības ministrs R. Bergmanis un Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris ģenerālleitnants L. Kalniņš, Latvijas un Lietuvas nacionālo partizānu apvienības, kā arī Latvijas nacionālo kaŗavīru biedrības, Latviešu virsnieku apvienības un akciju sabiedrības “Latvijas valsts meži” pārstāvji. Baltijas valstīs lielāko bunkuru 1948. gadā Zebrenes pagasta Īles mežos izbūvēja apvienotās latviešu – lietuviešu grupas partizāni, lai turpinātu cīnīties pret padomju varu. 27 patriotu grupu vadīja gados jaunais komandieris Kārlis Krauja (istajā vārdā Visvaldis Brizga). 1949. gada 17. martā 24 partizāni, kas tobrīd atradās bunkurā, izcīnīja savu pēdējo kauju pret vismaz 700 vīru lielo *istrebiceļu* grupu. Bojā gāja 15 partizāni, deviņi tika sagūstīti un kopā ar atbalstītājiem izsūtīti uz Sibīriju.

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Rīgā notika “Lielie lasīšanas svētki” – lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2017” nobeiguma un apbalvošanas sarīkojums. Piedalījās lasīšanas eksperti no visiem Latvijas novadiem. Programma tiek īstenota kopā ar bibliotēkām un skolām kā priekpilna jaunāko grāmatu lasīšanas un vērtēšanas sacensība. 2017. gadā tā norisinājās jau 17. reizi. Latvijas lasīšanas maratonā piedalījās aptuveni 20 000 lasītāju no 668 bibliotēkām.

Latvijā no 6. līdz 8. aprīlim notiks sarīkojums “Satiec savu meistaru!” Ikvienu laipni gaidīs tautas lietišķās mākslas meistari, amatnieki, stāstnieki, tautas teicēji, mūzikanti un dziedātāji vairāk nekā 152 vietās visos valsts reģionos. Piesakies laikus: www.satiecsavumeistaru.lv. Tas tradicionāli norisināsies vienlaikus ar projektu “**Eiropas amatu prasmju dienas**”, kas aizsākts 2002. gadā Francijā un iemantojis starptautisku popularitāti. Šogad centrālā tema ir “Pārnese nākotnē”, apmācot jaunāko paaudzi.

Ilūkstes novada Bebrenes profesionālajā vidusskolā no 1. septembra sadarbībā ar Latvijas Šķirnes zirgu asociāciju plānota **jauna izglītības programma zirgkopībā**, kas pēc pamatskolas un vidusskolas izglītības iegūšanas ļaus apgūt lopkopības tehniķa profesiju ar specializāciju zirgkopībā. Tā ir pirmā vieta Latvijā, kas piedāvās zirgkopja izglītības programmu. Ik gadu skolā tiek uzņemti vidēji 70 audzēkņi, iekārtojušies vēsturiskajā Bebrenes muižas ēkā, kas savulaik piederējusi Plāteru-Ziberģu dzimtai, un jau vēsturiski šobrīd skolas staļļos mīt seši zirgi.

Īsziņas sagatavojusi Valija Berkina

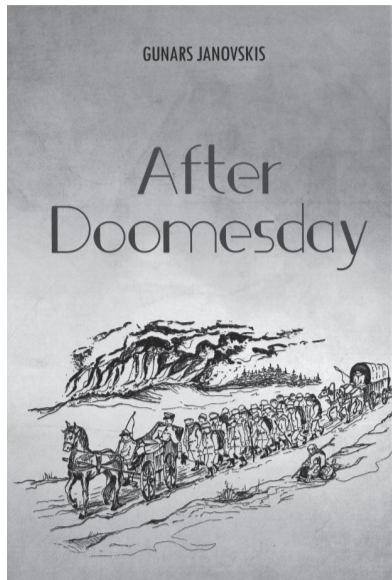
Latvija Lielbritānijā. London Book Fair 2018

2018. gadā, kad Baltijas valstis svin savas simtgades, Latvija līdztekus Igaunijai un Lietuvai ir Londonas grāmatu tirgus goda viesu valstu statusā.

Latvijas dalība Londonas grāmatu tirgū ir viens no nozīmīgākajiem šā gada starptautiskās programmas notikumiem, lai vēstītu par Latvijas devumu pasaulē un attīstītu Latvijas literatūras eksportu Lielbritānijā un citur ārvalstīs. Ar plašu norišu programmu, tulkoto grāmatu, poligrafijas un dizaina sasniegumu prezentācijām tiks stāstīts par Latvijas literatūras un grāmatniecības sasniegumiem.

Gatavošanās dalībai Londonas grāmatu tirgū, saņemot valsts finansējumu stenda satura nodrošināšanai, sākās jau 2015. gada nogalē. Baltijas valstīm tirgus laikā tiks pievērsta īpaša uzmanība, nodrošinot lielāku stendu, reklāmas laukumus tirgus teritorijā, intervijas un diskusijas ar autoriem, kā arī īpaši Baltijai veltītu kultūras un profesionālo programmu. Tā veidota ar mērķi veicināt starptautisko interesi par Baltijas valstu literatūru un grāmatniecību, darbu autortiesību pirkšanu un pārdošanu, sadarbības un pieredzes apmaiņu starp Baltijas valstu un Lielbritānijas literatūras organizācijām, kā arī savstarpēju biznesa kontaktu dibināšanu.

Lai gan Baltijas valstis Londo-

nā piedalās kā viens reģions, katrai no valstīm tirgus kontekstā ir savi individuālie mērķi. Arī Londonas grāmatu tirgum ir tradīcijas un stingras vadlīnijas, kuŗas katrai no valstīm jāiekļaujas, lai varētu nodrošināt dalību tirgū.

Londonas grāmatu tirgus vadlīnijas nosaka, ka no katras valsts uz tirgu dodas četri autori, kuŗi pārstāv dažādas paaudzes un literāros žānrus. Viens no katras valsts ir "dienas autors", kuŗam tirgū tiek pievērsta īpaša uzmanība. Latviju Londonā pārstāvēs Kārlis Verdiņš, Luīze Pastore, Inga Ābele un Nora Ikstena kā dienas autore. Vēl uz Londonu dosies arī rakstnieki Osvalds Zebris un Jānis Joņevs, un viņiem

ši iespēja sagādāta sadarbībā ar Britu padomi.

Latvijas nacionālo literatūras un grāmatniecības stendu Londonas grāmatu tirgū nodrošina Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA), kuŗa arī atbild par stenda dizaina un uzbūves iepirkumiem. Grāmatas nacionālajam stendam piesaka izdevēji, poligrafijas un ar literatūru saistītās organizācijas. Ceļam uz Londonu no mūsu redakcijas pieteikta arī Gunara Janovska "Pēc Pastardienas" (Sarmītes Janovskas-Ērenpreiss tulkojums angļu valodā).

Bagātīga programma, iesaistot tos Latvijas autorus, kuŗu darbi iznāks Lielbritānijā, tiks piedāvāta visa 2018. gada garumā. Šajā laikā Latvijas rakstnieki piedalīsies semināros, lasījumos, diskusijās, grāmatu prezentācijās, performancēs, darbnīcās un citos ar literatūru saistītos notikumus.

(Ar pilnu sarīkojuma programmu var iepazīties www.latvianliterature.lv.)

Kā Lielbritānijas izdevniecības uzzina par Latvijas literatūras darbiem? Ar Latvijas literatūras darbu pārdošanu nodarbojas trīs literārie aģenti – Vilis Kasmis, Žanete Vēvere-Paskvalīni un Džeids Vils, kuŗu darbs tiek finansēts no valsts budžeta līdzekļiem. Aģentu uzdevums ir izveidot saikni starp darba autortiesību tiesību turētāju un po-

tenciālo izdevēju ārvalstīs, veicot darba tiesību pārdošanu.

Latvijā lielākā daļa darbu izplatīšanas tiesību pieder izdevniecībām, un tās var pretendēt uz valsts atbalstu dalībai starptautiskos tirgos, lai dotos turp tikties ar ārvalstu izdevējiem. Jāteic gan, ka būtisku ieguldījumu izdevniecību ieinteresēšanā par konkrētiem darbiem nereti veic tulkoņi, pildot literatūras vēstnešu funkcijas ārvalstīs.

Kādi ir līdz šim sasniegtie rezultāti?

- Pārdotas 37 darbu autortiesības izdošanai Lielbritānijā, no tiem jau iznākuši pieci darbi: Paula Bankovska "18", Noras Ikstenas "Mātes piens", Ineses Zanderes "Trīs draugi vienas upes krastā", Dainas Tabūnas "Pirmā reize" un Ievas Flamingo "Skaļā klase". Lielbritānijā iznākuši arī divu britu autoru darbi ar Latvijas ilustratoru – Elīnas Brasliņas un Annas Vaivares – veidotām ilustrācijām.

- Radīts katalogs *The Horse* ar 20 Latvijas autoru un ilustratoru darbiem.

Informāciju sagatavojusi
Anete Konste

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,

iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Līgita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr.: 07788790952, e-pasts: tereze.bogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Liel-britānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēnešiem SEK 875; 12 mēnešiem SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-FÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administratore +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro; 6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN: DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF. Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro; 12 mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem 55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā GBP 3.50 (EUR 6) par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 600.

Komerālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,

Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia

Iespiests: SIA EVEKO, Rīgā

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM
ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaļņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju *Nekropole.info* arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus. Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē. Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi, ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju. Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

www.nekropole.info

Visas Latvijā iznākušās grāmatas

varat iegādāties pie

LIELĀKĀ grāmatu tirgotāja

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050

Tāl. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

SĒRAS

Dienu pēc savas 93. dzimšanas dienas 10. martā
mūžībā devās mūsu mīļā māte

AINA IEVA MARIJA BRIEZE,
dz. Celmiņa,

prof. Riharda Zarriņa mazmeita.

Trīs saujas vasaras, dzimtenes vasaras

Dodiet man līdzī, kad šī saule riet.

Nevajag nopūtu, nevajag asaru!

Klusu! Lai kamene ķīmenēs dzied!

(Ā. Elksne)

Par viņu skumst vīrs Eduards,
dēls Andris un meita Laila ar ģimenēm,
mazbērni Emīlija, Markuss, Olivia un James

SPORTS

SPORTS

SPORTS

HURRICANES GODINA
ARTŪRU IRBI

Leģendārais latviešu vārtsargs Artūrs Irbe tika godināts kā viens no Nacionālās hokeja līgas – (NHL) kluba Karolīnas Hurricanes visu laiku labākajiem spēlētājiem.

Artūrs Irbe izdara simbolisko ripas iemetienu

Hurricanes šosezon svin kluba 20 gadu jubileju, un pirms savā laukumā gaidāmās cīņas pret Filadelfijas Flyers pašlaik 51 gadu vecajam Irbem tika sniegts gods veikt simbolisko iemetienu laukumā centrā. Irbe Hurricanes komandā nospēlēja sešas sezonas, un viņš tās vēsturē ir otrais labākais vārtsargs aizvadītajās spēlēs (309), izcīnītajās uzvarās (130) un "sausajās" spēlēs (20). Pirmo vietu šajos rādītājos ieņem ilggađējais vienības vārtsargs Kems Vords. Irbe bija Hurricanes stūrākmens ceļā uz 2002. gada Stenlija kausa izcīņas finālu, kur komanda serijā līdz četrām uzvarām ar 1:4 zaudēja toreiz titulētājam Detroitas Red Wings. Roli pilsetā bazētā komanda toreiz NHL izslēgšanas turnīrā tik tālu tika pirmo reizi, bet pirmo un pagaidām vienīgo reizi tā Stenlija kausu ieguva 2006. gadā, tomēr tas jau notika bez latviešu vārtsarga palīdzības.

Artūrs Irbe pasaules spēcīgākajā hokeja līgā aizvadījis 13 sezonas četru dažādu vienību sastāvā, tāpat viņš divas reizes piedalījies NHL Visu zvaigžņu spēlē.

HOKEJISTI GATAVOJAS
PASAULES
MEISTARSACĪKSTĒM

Latvijas hokeja izlase 19. martā sanāca uz pirmo kopīgo treniņu, kurā piedalījās 25 spēlētāji. Viņiem par tiesībām braukt uz pasaules meistarsacīkstēm Dānijā būs nopietni jāpacinās. Vēlāk daudz no viņiem izlasē nomainīs Latvijas Hokeja federācijas (LHF) "menedžeru komandas" izvēlētie pieredzējušākie spēlētāji, kuriem izredzes iziet uz ledus pasaules meistarsacīkstēs būs reālākas, bet no kuriem attiecīgi prasis līderu cienīgu sniegumu. Taču līdz galvenajam turnīram vēl ir gandrīz divi mēneši, daudz iespēju, variāntu un arī neskaidrību.

Viesturs Koziols pārdomās...

Latvijas Hokeja federācijas (LHF) ģenerālsēkretārs Viesturs Koziols pēc pirmā izlases treniņa plašsaziņas līdzekļos atklāja valstsvienības komplektēšanas principus, kā arī vairākas darba niansas. Lai arī iepriekš izskanēja informācija, ka sagatavošanās procesā izlasei piesaistīs gandrīz 80 hokejistu, realitātē tie būs maksimums 43 spēlētāji, norādīja Koziols. "Pagājušogad gribējām pārbaudīt lielāku spēlētāju skaitu, šogad mēģināsim iztikt ar iespējami mazu, koncentrēsimies uz kvalitāti un nepārbaudīsim pārāk plašu loku. Mēģināsim aprobežoties ar 40 – 43 spēlētājiem, ne vairāk. Šogad negribam eksperimentēt," viņš saka.

LATVIETIM
254 KG UZ PLECIEM –
IERAKSTS GINESA
REKORDU GRĀMATĀ

World's Strongest Man ir pasaulē prestižākās spēkavīru sacensības. Šogad spēkavīri tikās Afrikā, Botsvānā. Par to uzvarētāju ar 51 punktu kļuva britu sportists Edijs Hols, kurš tikai par vienu punktu apsteidza televīzijas seriāla Game of Thrones zvaigzni Haftoru Jūlisu Bjornsonu no Islandes. Savukārt trešo vietu ar 49 punktiem izcīnīja amerikānis Braiens Šo, kurš šajās sacensībās uzvarējis četras reizes.

Augsta prestiža World's Strongest Man sacensības šoreiz bija interesantas ar to, ka tajās startēja ASV dzīvojošais latviešu spēkavīrs Mārtiņš Līcis. Viņš izcīnīja sesto vietu.

Stiprais latvietis Mārtiņš Līcis

Pēc reportieru sacītā, Līcis veicis bīstamu vingrinājumu pietupienā ar 254 kilogramus smagu svaru stieni plecos. Par četriem kilogramiem pārspēts šī vingrinājuma izgudrotāja Harija Šteimborna 1920. gadā (!) sasniegtais rekords. Tagad Kārļa Līča vārds ierakstīts Ginesa rekordu grāmatā.

OSTAPENKO

SATIEK BOKSA LĒGENDU
MAIKU TAISONU

Latvijas labākā tenisiste Aļona Ostapenko Indianvels WTA Premier Mandatory (Kalifornija,

ASV) turnīrā piedzīvoja zaudējumu trešajā kārtā, ar rezultātu 3:6, 3:6 atzīstot Chorvātijas pārstāves Petras Martičas pārākumu.

Turnīra norises vietā Ostapenko satikusi boksa leģendu Maiku Taisonu.

Latvijas tenisiste sociālajos tīklos publicējusi foto, kur viņa ir kopā ar vienu no visu laiku slavenākajiem pasaules bokseriem – Maiku Taisonu. Pašlaik 51 gadu vecais amerikānis savulaik bijis smagsvaru čempions. Taisons karjērā aizvadījis 58 cīņas, no kurām 50 beidzis ar uzvaru, bet 44 reizes pretinieku nokautējis.

Pasaules labāko tenisistu sarakstā (WTA rangā) Aļona Ostapenko tagad ir piektajā vietā, – tas ir jauns tenisistes un valsts rekords.

LABS PIEDĀVĀJUMS
MAIRIM BRIEDIM

Latvijas vadošais bokseris Mairis Briedis būs Pasaules boksa superserijas (WBSS) smagā svara fināla cīņas starp Oleksandru Usiku un Muratu Gasijevu rezervists. Tā preses konferencē paziņojis turnīra rīkotājs Kalle Zauerlands. Tas nozīmē, ka Usika vai Gasijeva savainojuma gadījumā Briedis varēs cīnīties par WBSS čempiona jostu. Savukārt, ja abi finalisti būs gatavi cīnīties, Latvijas labākais bokseris piedalīsies tā sauktajā undercard cīņā, kas notiks pirms vakara galvenās cīņas. WBSS fināls risināsies maijā Saūda Arabijas pilsētā Džedā.

"Pēc lieliskā WBSS pusfināla esmu priecīgs paziņot, ka Briedis būs fināla rezervists. Man šķiet, ka šis ir lielisks veids, kā viņš var atgriezties augsta pasaules boksa elitē. Pēc šāda sāpīgā zaudējuma viņš pierādījis savu raksturu. Traumas mēdz gadīties, tāpēc rezervista loma ir ļoti liela, jo tas mums ļauj neatcelt cīņas. Viņa pretinieks undercard cīņā būs spēcīgs, jo cīņa notiks uz lielas skatuves. Pagaidām pretinieks nav zināms, bet paziņojums varētu būt tuvāko divu vai trīs nedēļu laikā," sacīja WBSS organizators Zauerlands. Pats Briedis sacīja, ka kļūšana par WBSS fināla rezervistu un piedalīšanās undercard cīņā šobrīd ir labākais no piedāvājumiem.

Tagad Briedis jau uzsācis pilnvērtīgu treniņnometni, bet viņa komandā notikušas izmaiņas, jo Sandis Kleins vairs nestrādā kā galvenais treneris, bet gan kā fiziskās sagatavotības treneris. Briedis šobrīd trenējas jaunā trenera Dmitrija Šiholaja vadībā un pagaidām ir apmierināts ar darba procesu.

Briedis savā karjērā aizvadījis 24 cīņas, kurās piedzīvojis vienu zaudējumu, bet 18 uzvaras viņš guvis ar nokautu. Vienīgo zaudējumu latvietis piedzīvoja Pasaules boksa superserijas (WBSS) pusfinālā, piekāpjoties ukrainim Oleksandram Usikam, nenosargājot savu Pasaules boksa padomes (WBC) čempiona jostu.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

NEBIJIS NOTIKUMS!

Pirmo reizi Anglijā – Kūku konkurss, veltīts Latvijas Simtgadei! 28. aprīlī plkst. 10 DV Londonas nama zālē, 72 Queensborough Terrace, London, W2 3SH, uzstāsies dziedātājs Ainārs Bumbieris. Kūku konkursa izskaņā – kūku degustēšana. Esiet mīļi aicināti!

DIEVKALPOJUMI

ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE,
māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (The German Protestant Church), 29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA, svētdien, 15. aprīlī, plkst. 11 Lieldienu laika dievkalpojums.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE,
māc. V. Vāvere

Straumēnos, Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF, svētdien, 25. martā, plkst. 10 Gavēņa laika dievkalpojums.

Lesterā, St. Ursula's Chapel, Wyggestons, 160 Hinckley Road, Leicester, LE3 0UX, sestdien, 7. aprīlī, plkst. 14 Lieldienu laika dievkalpojums.

"Straumēnos", Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF, svētdien, 22. aprīlī, plkst. 10 Lieldienu laika dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZE,
māc. D. Vāvere

Mančesterā, Martin Luther Kirche, 9 Park Road, Stretford, M32 8FE, svētdien, 8. aprīlī, plkst. 13.30 Baltās svētdienas dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE,
māc. V. Vāvere

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, 1. aprīlī, plkst. 12 Lieldienu dievkalpojums.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, 1. aprīlī, plkst. 15 Lieldienu dievkalpojums.

Mansfeldā St. Peter's and St. Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, 7. aprīlī, plkst. 11 Lieldienu laika dievkalpojums.

Pīterborovā, St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN, sestdien, 14. aprīlī, plkst. 16 Lieldienu laika dievkalpojums.

APVIENOTAJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZĒ svētdien, 25. martā, plkst. 14 Pūpolsvētdienas dievkalpojums. Svētdien, 1. aprīlī, plkst. 14 Lieldienu dievkalpojums. Dievkalpojumu kuplīnās Londonas latviešu koris.

ZVIEDRIJA

Referāts "Baltikum i det svenska riket – Stormaktens början och slut", sakarā ar Baltijas valstu 100 gadu patstāvības jubileju Estniska Huset, Wallingatan 34, Stokholmā, 5. aprīlī plkst. 18. Runās pazīstamais vēsturnieks un rakstnieks Gunnar Wetterberg. Rīko LPA kopā ar Svensk-Lettiska Föreningen.

LPA brauciens uz Rīgu 24. aprīlī. Tuvākas ziņas pa tālr. 80 11 80 vai 073 945 39 66. LPA valde

DIEVKALPOJUMI

INFORMĀCIJA par Zviedrijas latviešu ev. lut. draudzēm un dievkalpojumiem redzama arī mājaslapā www.draudzes.se

UPSALAS ev. lut. draudzes Lieldienu laika dievkalpojums ceturtdien, 29. martā, plkst. 16 Vindhemas baznīcā (Vindhems kyrka, Vindhemsgatan 9, Upsalā). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde. Visi mīļi gaidīti!

STOKHOLMAS ev. lut. draudzes Lieldienu laika pirmās svētdienas dievkalpojums svētdien, 1. aprīlī, plkst. 14 Somu baznīcā (Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm). Dievkalpojumu vadīs Ieva Graufelde, pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Dievkalpojumu kuplīnās Kristera ansamblis Christer Wikmark vadībā. Pēc

dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds. Visi mīļi gaidīti!

GĒTEBORGAS ev. lut. draudzes Lieldienu dievkalpojums pirmdien, 2. aprīlī, plkst. 14 Hāgas baznīcā (Haga kyrka, Haga Östergata 30, Gēteborgā). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde, pie ērģelēm Peter Wāgsjō. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes namā. Visi sirsnīgi gaidīti!

NORČĒPINGAS ev. lut. draudzes dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu svētdien, 15. aprīlī, plkst. 13.30 Hedvigas baznīcā (Hedvigs kyrka, Tyska torget, Norrköping). Dievkalpojuma tēma: Labais gans. Dienas mude: "Nāc man līdzi" (Lūkas ev. 9:59). Draudzes mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis. Pēc dievkalpojuma sadraudzības galds draudzes namā. Esiet aicināti un gaidīti!

Gēteborgas ev. lut. draudzes Ģimenes dienas dievkalpojums svētdien, 6. maijā, plkst. 14 Hāgas baznīcā (Haga kyrka, Haga Östergata 30, Gēteborgā). Dievkalpojuma tēma: Lūgšanas svētdiena. Dienas mude: "Ko jūs lūgsit Manā Vārdā, to Es darišu" (Jāņa 14:14). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis, pie ērģelēm Peter Wāgsjō. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes namā. Visi sirsnīgi gaidīti!

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, 25. martā plkst. 11 Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, Sankt Ludwig, Bismarck un Wredestrasse krustojumā, Lieldienu laika trešajā svētdienā, 15. aprīlī, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos diakone Rasma Gundega Ieviņa. Pēc dievkalpojuma sekos azaidas ar groziņiem draudzes telpās. Visi mīļi gaidīti!

Minsterē, LCM, Salzmannstr. 152, 48159 Münster, Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu 25. martā plkst. 10.30. Pēc dievkalpojuma sarunas pie kafijas galdā. Visi mīļi gaidīti!

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, 15. aprīlī plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, 22. aprīlī plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.